"ද බුඩිස්ට්"

The Buddhist

Founded 1888

Vol: CXXXIX - BE-2563 - AUG - CE-2019-No. 02

ISSN-2012-6204

වසර
121
Years

තරුණ බෞද්ධ සංගමය
Young Men's Buddhist Association

“ද බුඩිස්ට්”
The Buddhist

Content - පටුන

	Page
කාලීන සමාජ පරිස්ථිතිය ට බෞද්ධයින් වශයෙන් මුහුණදීම - සංස්කාරක	01
මාර සංග්‍රාමයේ ජයගත් ශ්‍රේෂ්ඨ වීරයාණෝ - ගලගෙදර රතනවංස හිමි	02
බුදුදහමෙහි අන්තර්ගත බෝධිසත්ව සංකල්පය - පූජ්‍ය ආචාර්ය වල්පොල රාහුල හිමියන්	04
ඇසළ සිරි වරුණ - විමල් රූබසිංහ	07
ආර්ථික ස්ථාවරත්වයට බෞද්ධ පිළිවෙත - අතිපූජ්‍ය මඩිහේ පඤ්ඤාසීහ මහනායක හිමිපාණන්	08
එක හඬක්. සුරක්ෂිත රටක්. ස්වාධීන ජාතික බලවේගය	13
කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ ප්‍රවෘත්ති	15
අනුබද්ධ තරුණ බෞද්ධ සංගම් පුවත්	16
Facing the prevailing Social Milieu as Buddhists - Editor	17
Bhanaka Tradition of Preserving Buddha Dhamma - Ven Denike Ananda Thera	18
Destruction of Life (Panaghata) and Suicide - Ven. Agalawatte Nanavimala Thera	20
Buddhism and Appreciation of Beauty - Ven Gonagalgoda Nanda Thera	23
Buddha's Vision - Buddha Dhamma and Religious Harmony - Ven. Prof. Devalegama Medhananda Maha Thera	26
Events of the YMBA	28
YMBA News	32

Vice Presidents - Mr. Maddumage Ariyaratne (Acting President),
Mr. Kusumabandu Samarawickrama,
Mr. Nalin J Abeyesekere, Mr. Anura Serasingha,
Major W. M. Weerasooriya
Hony. Gen.Secretary - Mr. Mahendra Jayasekera
Hony.Treasurer - Mr. Prasantha Abeykoon

Address - Colombo YMBA, No 70 , D.S. Senanayake Mawatha, Colombo 8, Srilanka.

Phone +9411-2695598 +9411-2682397 +9411-2695786 +9411-2682398 +9411-2698083
Fax +9411-2682397
Website www.ymba-colombo.org
Email ymbacolombo@sltnet.lk
Facebook www.facebook.com/ymba.org

පිටකවරයේ ඡායාරූපය

ශ්‍රී දන්ත ධාතූන් වහන්සේ තැන්පත් කර ඇති දළදා මාලිගාව. අද දක්නට ඇති මෙම මාලිගාව, වීරපරාක්‍රම නරේන්ද්‍රසිංහ රජතුමා විසින් (ක්‍රි.ව. 1707-1739) කරවන ලද අතර, එයට සම්බන්ධ පත්තිරිප්පුව ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජතුමා විසින් (ක්‍රි.ව. 1798-1815) කරවන ලද්දකි.

Cover Photo

The Kandy Dalada Maligawa, where the Sacred Tooth Relic is deposited. This Mansion as appeared today was built by King Weeraparakrama Narendrasingha (1707-1739 AD) and Octagon to the Dalada Maligawa (Paththirippuwa) was built by King Sri Wickrama Rajasingha (1798-1815 AD)

Design & Layout by ANCL Publication Dept.
Printed by ANCL, No.35, Lakehouse, Colombo 10.

"ද බුඩිස්ට්"

The Buddhist

ආරම්භය 1888

ප්‍රධාන සංස්කාරක - සුනිල් එස්. සිරිසේන
සංස්කාරක - පියදස වත්තේගම
සහකාර සංස්කාරක - කුසුමබන්දු සමරවික්‍රම

කලාපය - CXXXIX | බුද්ධ වර්ෂ 2563 | අගෝස්තු | ක්‍රි.ව - 2019 | අංක - 02

කතුවැකිය

කාලීන සමාජ පරිස්ථිතිය ට බෞද්ධයින් වශයෙන් මුහුණදීම

වර්තමානයේ අප ජීවත්වන සමාජ පරිසරය ලංකා ඉතිහාසයේ උද්ගත වූ සමාජ පරිසර අතර අන්‍යොන්‍ය විරෝධතාවයන්ගෙන් අතිශයින් ම ගහන වූවක් බව සාමාන්‍ය බුද්ධියකින් යුක්ත වූවෙකු ට වුව ද විද්‍යාමානවන සංසිද්ධියකි. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාව ජනවාර්ගික වශයෙන් ද, ආගමික වශයෙන් ද, බහුවිධ විවිධත්වයකින් යුක්ත වීම ඓතිහාසික සිද්ධියකි. ජනවාර්ගික වශයෙන් කලක් තුළ පංච විධ ව පැවතෙමින් තිබී එක් වර්ගයක් විවිධ හේතූන්ගෙන් හීනවීමක් වර්තමානයේ චතුර් විධ වී පවතින අතර සාමයික වශයෙන් චතුර්විධ ව පවතී. වාර්ගික වශයෙන් සිංහලයින් බහුතරය වන අතර සාමයික වශයෙන් බෞද්ධයෝ බහුතරය වෙති. වාර්ගික විවිධත්වයත් සාමයික විවිධත්වයත් මේ අයුරින් අවිපරිනාමීය ව පවතී.

කොපමණ අයුරින්, පරිමාණයෙන් විවිධ ස්වරූපයෙන් පැවතිය ද, විරලව හටගත් හේතූන්ගෙන් වරින්වර හටගත් සිද්ධීන් හේතුකොටගෙන තාවකාලික කැළඹීම්වලට භාජනය වූ ව ද, ඒවා දිගුකල් පැවතීමට ඉඩනොදී ඉක්මනින් සමනය කරගැනීමට බෞද්ධයින් වශයෙන් අපට හැකිවීම මානව සමූහයක් වශයෙන් අප ජනතාවගේ පොදු පරිනත භාවයේ ද, බුද්ධිමය පරිපාකයේ ද, අපගේ මානවීයත්වයේ ද පැහැදිලි නිදර්ශනයකි. ජනගහනයෙන් බහුතරය සිංහල බෞද්ධයන් වීමෙන් දිගුකාලීන අන්‍යොන්‍ය සුහදතාවය, අන්තර් වාර්ගික හා අන්තර් සාමයික සහජීවනය පවත්වාගැනීමේ වගකීම සිංහල බෞද්ධයන්ට පැවරෙන බැවින් ඒවායේ දිගුකාලීන පැවැත්මේ ගෞරවය ද සිංහල බෞද්ධයින්ට හිමි වේ. මේ සඳහා ඇතැම්විට සිංහල බෞද්ධයින්ට විවිධ කැපකිරීම් සිදුකිරීමට සිදුවිය.

විවිධ අනපේක්ෂිත සිදුවීම් හමුවේ වික්ෂිප්ත නොවී වර්ගාන්තර හා සමයන්තර සුහදතාවය පවත්වා ගැනීමට බෞද්ධයින් ආධ්‍යාත්මික ශක්තියක් ලැබුවේ බුදු දහමේ ආභාෂයෙන් ලබාගත් ශික්ෂණය හා සංයමය හේතුකොටගෙන ය. බුද්ධ කාලයේදී හා ඊට සමීප පශ්චාත් යුගයේදීත් බුද්ධ ධර්මය සමාජයට පිවිසියේ හුදෙක් සසර තරණය කොට නිර්වාණය කරා යාමේ අධ්‍යාත්මික මාර්ගයක් වශයෙනි. ඊට වඩා විශේෂත්වයක් එහි නොවීය.

බුදුදහම සමාජීය හා ජාතික අනන්‍යතාවයක ලක්ෂණයක් බවට පත්වූයේ ශතවර්ෂ ගණනාවකින් පසුව ය. මෙම පරිවර්තනය සිදුවීමෙන් පසුව මහා සංඝයාවහන්සේත්, ගිහි බැතිමත් ප්‍රජාවත් බෞද්ධ බලයේ නියෝජිතයින් බවට පත්වූහ. මෙම සමාජ පරිවර්තනය ශ්‍රී ලංකාවේ දී මහින්දාගමනයෙන් පසුව ආරම්භ වී අනුක්‍රමයෙන් විකාශනය විය. දුටුගැමුණු රජතුමා එළාර නම්වූ විදේශීය ආක්‍රමණිකයාට එරෙහි ව සංග්‍රාමය මෙහෙයමින් "මාගේ මේ සංග්‍රාමය රජ සැප පිණිස නොව බුද්ධ ශාසනයේ චිරස්ථිතිය උදෙසා"යි පැවසූයේ මෙම උද්වේගයෙන් මෙහෙයවනු ලැබීමෙනි.

1815 දී බ්‍රිතාන්‍ය යටත්විජිතවාදී පාලකයින් උඩරට ගිවිසුම අත්සන් කිරීමට පෙරාතුව බ්‍රිතාන්‍ය ධජය එසවීමට විරුද්ධව එම ධජය පහත හෙලීමට වාරියපොල සුමංගල හිමියන් ක්‍රියා කළේ බෞද්ධත්වය හුදෙක් ආගමික හැඟීමකට සීමා නොවී සිංහල ජනතාවගේ හදවත් තුළට කිඳබැස තිබුන බැවිනි. අනගාරික ධර්මපාලතුමා ද හින්දු මහන්තාගේ පාලනයෙන් බුද්ධගයාව ගලවා ගැනීමේ සටනේ දී "සිංහලයිනි නැගිටිව් - බුද්ධගයාව බේරාගනිව්" යනුවෙන් අවදි කළේ බෞද්ධත්වය හදවත් තුළ රඳවාගෙන සිටි සිංහල ජනතාවය. මේ සෑම අවස්ථාවකදී ම සිංහලයින් බෞද්ධ හැඟීමෙන් උද්දාම වී සිටිය ද ප්‍රකෝප නොවී සංයමයෙන් ක්‍රියා කළ බැව් පෙනේ. සිංහල බෞද්ධයින් කිසිදු අවස්ථාවක දී සාධාරණත්වයේ සීමාවන් ඉක්මවා ගිය බවක් නොපෙනේ. අපගේ පරිණත නායකයින් ස්වකීය උද්වේගයට සීමාවන් ඉක්මවා යාමට ඉඩ නොතැබීම එතුමන්ලාගේ මානුෂීය උදාරත්වයට සාධකය වේ. මෙම සියලු සිද්ධීන් අපට ලබා දෙන ආදර්ශය වන්නේ ආගමික හා ජාතික හැඟීමෙන් උද්දාම ව ආගමත් ජාතියත් රැකගැනීමට වෙර දැරීමේ දී අප බෞද්ධ මෛත්‍රී ගුණයත් ජාතික පරිණත භාවයත් රැකගත යුතු බව ය.

සෑම ප්‍රබල ආගමක් ම සමාජ බලවේගයක් වීමේ තවත් ප්‍රතිඵලයක් වන්නේ සමාජ ආධිපත්‍යය උදෙසා බල අරගලයකට අවතීර්ණ වීම ය. මෙම තත්ත්වය හේතුකොටගෙන බුද්ධ ශාසනයට උපද්‍රව සිදුවන්නේ නම් බෞද්ධයින්ට ද මෙම බල අරගලයට ඉදිරිපත් වීමට සිදුවේ.

එනමුදු මෛත්‍රිය පදනම් කරගත් ආගමක බැතිමතුන් වන අප මෙම අවස්ථාවේ දී උග්‍ර ආවේගයන් සමනය කරගනිමින් සංයමයෙන් හා ආත්ම දමනයෙන් යුතුව ක්‍රියා කළ යුතු වන්නේ ය. අප සෑම සැබෑ බෞද්ධයින් වශයෙන් මෙම සංක්ෂෝභයට මුහුණ දෙමු

සියලු සත්වයෝ නිදුක් වෙත්වා - නීරෝගී වෙත්වා - සුවපත් වෙත්වා

සංස්කාරක

මාර සංග්‍රාමයේ ජයගත් ශ්‍රේෂ්ඨ වීරයාණෝ

කු/නික/වාරි රතනසෙල ඓතිහාසික
මහ පිරිවෙනෙහි
නියෝජ්‍ය පරිවේණාධිපති
ගලගෙදර රතනවංස හිමි

නික්ලේසී අප තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේගේ බුද්ධ චරිතය පිළිබඳ හැදෑරීමේ දී එහි ඇති සුවිශේෂී ස්ථානයන් පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ යුතුව ඇත. දාන, සීල, භාවනා යන ත්‍රිපුණ්‍යක් ක්‍රියා හා ආගමික චාරිත්‍ර විධි සිදු කරති. ඇත්තෙන්ම බෞද්ධයින්ට පමණක් නොව අබෞද්ධයින්ට පවා ශ්‍රද්ධා ලම්බන ප්‍රීතියක් ගෙන දෙන අවස්ථාවක් ලෙස බුදුහිමිගේ ජයග්‍රහණය හැඳින්වීමට පුළුවන. උන්වහන්සේ ගිහි කාලයේ දී සියලු සැප සම්පත්වලින් අනූනව කල් ගෙවූහ. රම්‍ය, සුරම්‍ය, සුභ වැනි මාළිගා අතර ඉඳ සියලුම කම් සැප විඳිමින් සිටි උන්වහන්සේ සතර පෙර නිමිති දැකීමත් සමග ම ගිහි ජීවිතය අත්හැර පැවිදි ජීවිතයට පත් වීමට සිතූහ. එසේ සිතා සියල්ල අතහැර අභිනිෂ්ක්‍රමණය සිදුවූ දිනේදී ම තව දින 7 කින් සක්විති රාජ සම්පත්තිය ලැබෙන බවත්, ඒ සඳහා වැඩ ඉන්නා ලෙසත් ආරාධනාවක් ලැබිණ. එය කෙළ පිඩක් සේ එළියට විසි කර (ප්‍රතික්ෂේප කොට) සිදුහත් බෝසතාණෝ එම ගමනට පිටත් වූහ. බුදු බව පතා යෑමට ආරම්භ කිරීමේ දී ම එය වැළැක්වීමට බාධක ආව ද එය පසෙක ලා සිදුහත් තවුසාණෝ ඉදිරියට ම ඇදුනාහ.

එසේ අභිනිෂ්ක්‍රමණය කොට දුෂ්කර ක්‍රියාකරන බෝසතාණන් වහන්සේ වෙත දිනක් මාරයා පෙනී සිට "ඔබ දැන් ඉතා කෙට්ටු යි. අවලස්සන යි. මරණය ඔබ ළඟම යි. ජීවත් වීමට බලන්න. ජීවත් වූවොත් පින්කර ගත හැකියි. මෙබඳු දුෂ්කර ක්‍රියා කිරීමෙන් පලක් තිබේද?" ආදී වශයෙන් බෝසතාණන් වහන්සේගේ උත්සාහය නැවැත්වීමට පෙළඹ වීමක් කළේය. එවිට බෝසතාණන් වහන්සේ "පව්කාර මාරයා, මම නුඹ හඳුනමි. නුඹ මෙහි ආවේ කුමකට දැයි මම දනිමි. නුඹ ඔය කියන පිංවලින් මට පලක් නැත. නුඹේ මාර සේනාවන් මම හඳුනමි. බියගුල්ලකුට නම් ඔබේ මාර සේනාව පැරදවිය නොහැකිය. නොපසුබස්නා සූර පුරුෂයකුට පැරදවිය හැකිය. ජීවිතය කෙරෙහි මගේ ආශාවක් නැත. පැරදිලා ජීවත් වනවාට වඩා සටන් බිමෙහි මරණය මට උතුම් යයි" සිදුහත් බෝසතාණෝ පැවසූහ. එවිට මාරයා නොපෙනී ගියේය.

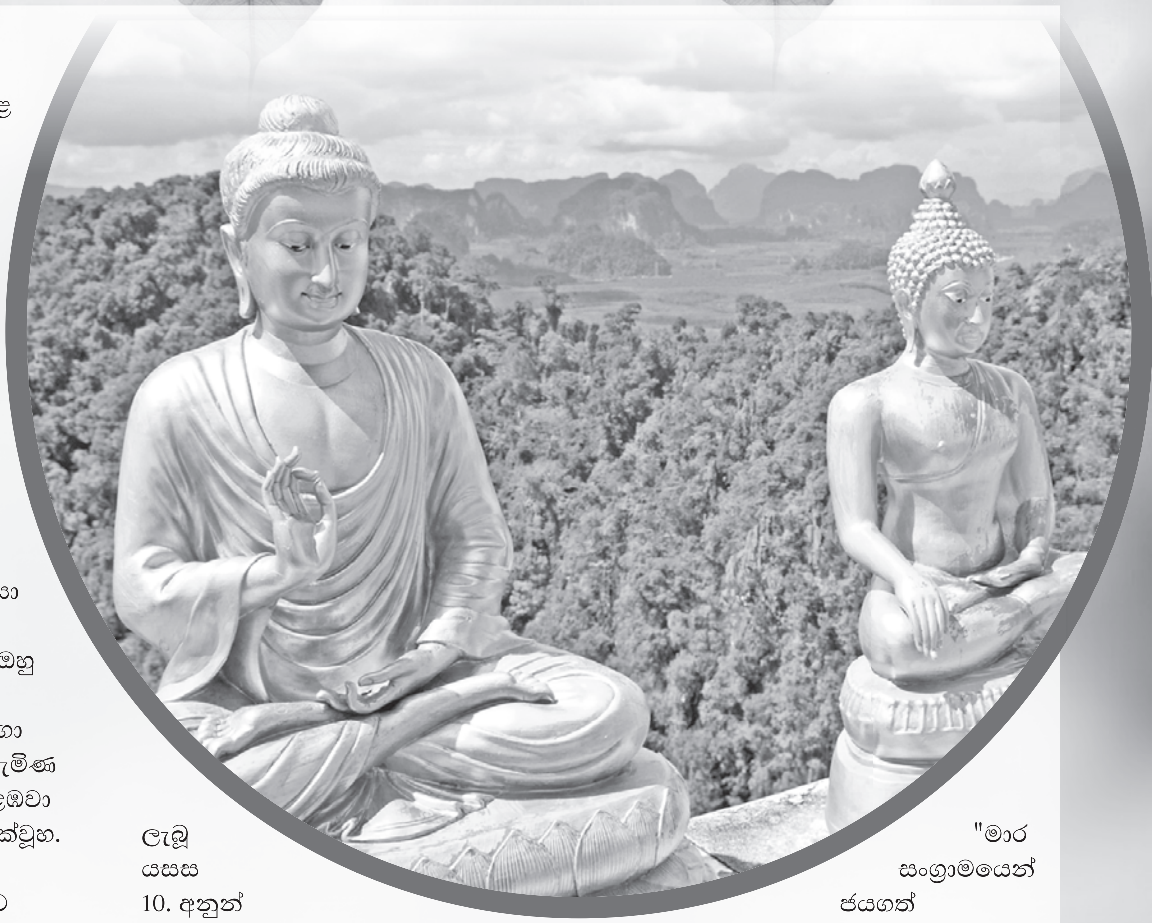

මේ ආදී වශයෙන් අභිනිෂ්ක්‍රමණයේ සිට බුදුබව ලබා ගන්නා අතර කාලය තුළ උන්වහන්සේට මාරයාට හා මාර සේනාවන්ට නොයෙක් වර මුහුණ දෙන්නට සිදු විය. ඔවුහු සිදුහත් බෝසතාණන්ගේ බුදුවීම වැළැක්වීමට නොයෙක් උපක්‍රම සිදු කළහ. පස් වන සතියේදීම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සිත සසල කිරීමට සිතූ මාරයා වරෙක මහා ඇතකු ලෙසද, තවත් අවස්ථාවක අවතාර සේ වූ ස්වරූපයක්ද මවා ගෙන පැමිණ ඇත. එහෙත් ඒ මාරයා යයි බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් හඳුනා ගනු ලැබූ විට ඔහු දෙම්නසට පත්විය.

අනතුරුව තණ්හා, රතී, රඟා යන මාර දූවරු තිදෙනා ද පැමිණ උන්වහන්සේ රාගයෙන් පොළඹවා ආපස්සට හැරවීමට රැඟුම් දැක්වූහ. ඔවුන්ගේ රූප විලාසය දකින පුහුදුන් පුද්ගලයෝ උන්මාදයට පත්වෙති. මිහිරි වූ බොළඳ රසමුසු වදන් තෙපලමින් රඟන්නට වුව ද බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔවුන්ගේ ලීලා විලාසය ජරාපත් වැඳිරියන්ගේ රැඟුමක් සේ සිතා සමාධි ගත සිතින් වැඩහුන් සේක. මාර දූවරු පැරද පලා ගියහ.

මේ ආකාරයෙන් බුද්ධ චරිතය දෙස විමසිලිමත්ව බැලීමෙන් පැහැදිලි වන්නේ දුෂ්කර ක්‍රියාවේ පටන් බුදුබව දක්වාත්, ඊට අනතුරුවත් මාර සේනාවන්ගේ බාධක අභියෝග හා වැළැක්වීම්වලට ලක් වූ බවයි. නමුදු බුදුරජාණන් වහන්සේගේ චරිතය තුළ කිසිදු තැනක මාරයාට හෝ මාර සේනාවකට යටත් වීමක් හෝ ඔවුනට බියේ, යන ගමන නැවැත්වීමක් සිදුකර නැත. තවත් තැනක දසමාර සේනාවක් ගැන ද සඳහන් වේ. එනම්,

1. කාමය
2. රතිය
3. සාපිපාසාව
4. ථීන මිද්ධය
5. භය / බිය
6. ගුණමකු බව
7. සැකය
8. තෘෂ්ණාව
9. සත්කාරය, ලාභය, ප්‍රශංසාව මගින් ලැබූ යසස
10. අනුන් හෙලා දැකීම සහ තමන් හුවාදැක්වීම

මේ සියලුම මාර සේනාවන් ජය ගැනීමට අප තථාගත බුදුරජාණන් වහන්සේට ශක්තිය ලැබීම ගැන ශ්‍රාවකයින් වශයෙන් අප කවුරුත් සතුටු විය යුතුය. එය සාමාන්‍ය කෙනෙකුගේ ජීවිතයට ද සම්බන්ධ කරගැනීමෙන් අභියෝග ජය ගැනීමට පුළුන්කමක් ඇත. ඒ ගැන කිසිදු සැකයක් නැත. බුදුරජාණන් වහන්සේට මුහුණ දීමට සිදු වූ අභියෝගවලින් සියයට එකක්වත් අපට මුහුණ දීමට නොමැති වන්නට පුළුවන. එයට හේතුව උන්වහන්සේ ඒ ගමන ගියේ මුළු මහත් සත්ත්වයා වෙනුවෙන් ම වීමය. උන් වහන්සේ මුළු මහත් සත්ත්වයා වෙනුවෙන් ම අපමණ දුක් විඳිමින් බුද්ධත්වය ලබා ගැනීම සිදුකළ ද එය මාර සේනාවන්ගේ දහසක් අභියෝග මතින් කළ වීර්ය ක්‍රියාවකි. එය හොඳින් ම පැහැදිලි වන තැනක් ලෙස බුද්ධත්වය ලබාගෙන එය සාමාන්‍ය ජනතාවට දේශනා කිරීමට යෑමේ දී බුදුරජාණන් වහන්සේ තුළ ඇති වූ සිතුවිල්ල දැක සහම්පති බ්‍රහ්ම තෙමේ කළ ප්‍රකාශය හැඳින්වීමට පුළුවන. එනම්,

"මාර සංග්‍රාමයෙන් ජයගත් මහෝත්තමයන් වහන්ස, ලෝසතුන් කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් අමා දහම දේශනා කරන සේක්වා. නැගී සිටිනු මැනවි. ධර්මය දැන ගන්නෝ බොහෝ වෙති" ආදී වශයෙනි.

එම සහම්පති බ්‍රහ්මයාගේ ප්‍රකාශය තුළින්ම බුදුරජාණන් වහන්සේ මාර සංග්‍රාමයෙන් ජය ගත් බව පැහැදිලි වේ. මාර යුද්ධයක් ජය ගැනීම බුදුරජාණන් වහන්සේ සිදු කළ ආකාරය විශ්මය ජනකය. එසේ නම් උදා වෙන බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මාර සංග්‍රාමය ගැන සිහිකොට ත්‍රිපුණ්‍යක්‍රියා හා ආගමික චාරිත්‍ර සිදු කරන අතරම, ජීවිතයකට එන ඕනෑම අභියෝගයක් ජය ගෙන තම ඉලක්කය කරා යෑමට ද බුද්ධ චරිතය තුළ ඇති "මාර සංග්‍රාමයෙන් ජය ගැනීමේ" උතුම් පණිවිඩය ආදර්ශයට ගැනීමට සිතට ගත යුතුය. ඒ තුළින් මෙලොව ජය ගැනීම, පරලොව ජය ගැනීම හා නිවන සාක්ෂාත් කරගැනීමට ද අධිෂ්ඨාන කර ගත යුතුය.

බුදුදහමෙහි අන්තර්ගත බෝධිසත්ව සංකල්පය

පූජ්‍ය ආචාර්ය වල්පොල රාහුල හිමියන් විසිනි

ථෙරවාදී නොහොත් හීනයාන බෞද්ධ දර්ශනයේ මුඛ්‍යාර්ථය වූ කලී අර්හත්භාවය ලබා නිර්වාණාවබෝධය සාක්ෂාත් කරගැනීම වන අතර මහායානයේ අභිමතාර්ථය වන්නේ සෑම පුද්ගලයෙකුම බෝධිසත්ව පදවියට පත්වී අවසානයේ නිර්වාණාවබෝධය කරගැනීම බවට මතවාදයක් ප්‍රචලිතව පවතී. මෙම උපන්‍යාසය සාවද්‍ය බව ආරම්භයේදීම එකහෙළාම ප්‍රකාශ කළ යුතුව ඇත. මෙම මතය මුල් යුගයේදී බුදුදහම පිළිබඳව අධ්‍යයනයෙහි යෙදුන ප්‍රාචීන වේදීන් විසින් අදාළ පෙළ මූලාශ්‍ර පිළිබඳව විධිමත් විමංසනයකින් තොරව, එකල බෞද්ධ රාජ්‍යයන්හි ප්‍රචලිතව පැවති ජීවමාන ආගම් දර්ශනයක් පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් පරීක්ෂණයකින් තොරව ඉදිරිපත් කරන ලද්දක් බව පැවසිය යුතුය. එනමුත් යථා තත්ත්වය වන්නේ මහායාන මෙන්ම ථෙරවාද ආගමික සම්ප්‍රදායද්වයම බෝධිසත්ව සංකල්පය එක සමාන උත්කෘෂ්ඨත්වයකින් සලකන බවය.

"මහායාන" හා "හීනයාන" යනුවෙන් කියැවෙන අභිධානද්වයම ථෙරවාදී පාලි සාහිත්‍යය තුළ විද්‍යාමාන නොවේ. පාලි පෙළ සාහිත්‍යයේද, පාලි අට්ඨකථා සාහිත්‍යයේද පාලි වංශ කථා සාහිත්‍යයේද මෙම පද විශේෂ ඇතුළත්වී නොමැත. මහා වංශ, දීපවංශ, හා පාලි අට්ඨකථා සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ තුළ සත්වැනි ශතවර්ෂයේදී පමණ බුද්ධ ධර්මය පිළිබඳව සම්ප්‍රදාය විරෝධී මත ප්‍රචලිත කළ විතණ්ඩවාදී නම් නිකායක් පැවතීම පිළිබඳව සඳහන් වී ඇත. මහාවංශය මෙම නිකාය හඳුන්වන්නේ වෛතුල්‍ය වාදීන් වශයෙනි. පෙළ ග්‍රන්ථ පිරික්සීමෙන් පසුව මෙම අභිධානද්වයම එකම නිකායක් හැඳින්වීමට යොදා ඇති බව උපකල්පනය කළ හැකිය.

සිව්වන සියවසට අයත් අභිධම්ම සමුච්චිය වෛතුල්‍ය හා වෛපුල්‍ය යනුවෙන් එකම නිකායක් හඳුන්වන අතර වෛපුල්‍ය යනුවෙන් සඳහන් වන්නේ මහායානික නිකායක් බව පවසයි. ඒ අනුව වෛතුල්‍ය හා වෛපුල්‍ය යනුවෙන් සඳහන් වන්නේ එකම නිකායක් බව ඔවුන්ගේ මතයයි.

මෙම කරුණු අනුසාරයෙන් අටුවා ග්‍රන්ථයන්හි විතණ්ඩ හා වෛතුල්‍ය යනුවෙන් හඳුන්වා ඇත්තේ මහායාන සම්ප්‍රදායට අයත් අනුනිකායන් බව පැහැදිලිය. ඒ සමග "හීනමාන" හා "මහායාන" යන අභිධානද්වය එකල එක්කෝ ප්‍රචලිතව නොපැවති බව හෝ පිළිගැනීමට පාත්‍රව නොපැවති බව නිගමනය කළ හැකිය.

"හීනයාන" "මහායාන" අභිධානද්වයම පසුකාලයේ ව්‍යවහාරයට අන්තර්ගත වූ සංකල්ප බව විද්වතුන්ගේ පිළිගැනීම වේ. ඓතිහාසිකව සැලකීමේදී ථෙරවාද සංකල්පය මෙම අභිධාන ව්‍යවහාරයට පැමිණීමට පෙරාතුව පැවති බවට සාක්ෂි තිබේ. ථෙරවාද බුදුදහම වූ කලී ක්‍රි. පූ. තුන්වැනි ශතවර්ෂයේදී භාරතයේ අශෝක අධිරාජ්‍යයාගේ මෙහෙයවීම යටතේ ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දෙන ලද ආගමික දර්ශනය වේ.

මෙම අවධියේදී මහායාන යනුවෙන් හැඳින්වෙන කිසිදු ආගමික දර්ශනයක් නොවීය. මහායාන ය සුවිශේෂී ආගමික දර්ශනයක් වශයෙන් ආරම්භ වන්නේ සම්මත වර්ෂ පළමුවන ශතවර්ෂයේ ආරම්භයේදී පමණය. එබැවින් මහායානයක් නොපැවති අවධියක හීනයානයක් පැවතිය නොහැකිය. ක්‍රි. පූ. 3 වැනි ශත වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිෂ්ඨාපනය වූ බුදුදහම හා තදාශ්‍රිත පෙළ දහම වූ ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යය ද එහි අටුවා සාහිත්‍යයද එම ස්වරූපයෙන් විකාශනය වෙමින් පැවතුනා විනා පශ්චාත් අවධියක භාරත දේශයේ හටගත් හීනයාන - මහායාන මතවාදයට කිසි අයුරකින් සම්බන්ධ නොවීය. එබැවින්, නිත්‍ය වශයෙන් සලකතහොත් ථෙරවාද දර්ශනය මෙම සම්ප්‍රදායයන් දෙකටම සම්බන්ධ කිරීම නිත්‍යානුකූල හෝ සාධාරණ නොවේ.

මහායාන ධර්මය වූ කලී ප්‍රධාන වශයෙන් බෝධිසත්ව යානය, එනම්, බෝධිසත්වයෙකු බුද්ධත්වය කරා ප්‍රගමනය කරවන යානය නොහොත් ආධාරක ප්‍රතිපදාව වේ. එනමුත් එම ප්‍රතිපදාව ඉතිරි යානද්වය වන ශ්‍රාවක යානය හා ප්‍රත්‍යෙක බුද්ධ යානය නොසලකා හැර නොමැත. නිදර්ශනයක් දක්වහොත්, මහායාන ශාස්තෘවරයෙකු වූ අසංග පාදයන් ස්වකීය අග්‍ර කෘතිය වන යෝගාචාර භූමි ශාස්ත්‍ර නම් ග්‍රන්ථයේ ශ්‍රාවක භූමිය හා ප්‍රත්‍යෙක බුද්ධ භූමිය විවරණය කිරීම සඳහා පරිච්ඡේද දෙකක් වෙන් කොට ඇත. මේ අයුරින් මහායාන ධර්මය යානත්‍රය කෙරෙහිව එක සමාන ගෞරවයක් දක්වා ඇති බව පැහැදිලිය.

එනමුත් ශ්‍රාවක භූමියත්, ප්‍රත්‍යෙක බුද්ධ භූමියත් බෝධිසත්ව භූමියට වඩා තත්ත්වයෙන් පහත්ය. ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට අවශ්‍ය ගුණ සමුදාය ඇතහොත් බෝධිසත්වයෙකු බවට පත්වී සම්මා සම්බුද්ධත්වයට පත්විය හැකි බවත්, නොඑසේ නම් ප්‍රත්‍යෙක බුද්ධත්වයට හෝ ශ්‍රාවක බුද්ධත්වයට හෝ පත්විය හැකි බවත් ථෙරවාදී සම්ප්‍රදාය පවා පිළිගත් සිද්ධාන්තයකි. මෙම ප්‍රතිපත්තීන් තුනම එකම මාර්ගයේ අවස්ථා ත්‍රයක් බව පැහැදිලිය. මෙය තවදුරටත් සනාථ කරමින් ශ්‍රාවක යානය හා මහායානය සංඛ්‍යාත යානද්වයම එකම යානයේ අංග විනා අන්‍යොන්‍ය වශයෙන් වෙනස් වූ යානද්වයක් නොවන බව මහායාන සූත්‍රයක් වන සන්ධිනිර්මෝචන සූත්‍රය පවසයි.

ත්‍රිවිධ පුද්ගලයෝ

සංක්ෂේපයෙන් දක්වහොත් ශ්‍රාවක, ප්‍රත්‍යෙක බුද්ධ හා බෝධිසත්ව වශයෙන් හඳුන්වාදී තිබෙන ත්‍රිවිධ පුද්ගලයෝ කවරහුද ? කෙබන්දෝද ?

ශ්‍රාවකයෝ

ශ්‍රාවකයෙක් වනාහී බුදුන් වහන්සේගේ ශිෂ්‍යයෙක් හෝ අන්තේවාසිකයෙක් වේ. එම තැනැත්තා භික්ෂුවක්, භික්ෂුණියක්, හෝ ගිහි පුරුෂයෙකු හෝ ස්ත්‍රියක විය හැකිය. මෝක්ෂය අපේක්ෂා කරන මේ තැනැත්තා (හෝ තැනැත්තිය) බුදුන් වහන්සේ පනවා තිබෙන ප්‍රතිපදා මාර්ගය අනුගමනය කොට යථා කාලයේදී නිර්වාණාවබෝධය කරනවා ඇත. ඔහුට (හෝ ඇයට) අන්‍යයන්ට උපකාරීවීමට හැකිය. එහෙත් අල්ප වශයෙනි.

ප්‍රත්‍යෙක බුදු උතුමා

ප්‍රත්‍යෙක බුදුවරයා වනාහී සම්‍යක් සම්බුදුවරයෙකු ලොව පහලවී නොමැති අවධියක හුදෙක් ස්වෝත්සාහයෙන් නිර්වාණාවබෝධය කරගත්තෙකි. ඔහුද අන්‍යයන්ට එක්තරා ප්‍රමාණයක සේවයක් සපයයි. එහෙත් අතිශයින් සීමිත ප්‍රමාණයකටය. සම්මා සම්බුදුවරයෙකුට සමානව ලෝකයාට ධර්මය අවබෝධකරවීමේ ශක්තියක් ඔහුට නොමැත්තේය.

බෝධිසත්වයා

බෝධිසත්වයා (ගිහියකු හෝ භික්ෂුවක වේවා) ශ්‍රාවකයෙකු හෝ ප්‍රත්‍යෙක බුදුවරයෙකු වශයෙන් නිර්වාණාවබෝධයට උපනිශ්‍රය සම්පත් ලබා සිටියද, ලෝකයා කෙරෙහි පතළ මහා කරුණාවෙන් යුතුව එම භාග්‍යය පිළිකෙව් කොට අසංඛ්‍යකාලයක් තුළ සියලු පාරමීදම් සපුරාලීමෙන් පසුව සම්මා සම්බුද්ධත්වයට පත්වෙන්නෙකි. උන්වහන්සේ තමන් වහන්සේ විසින්ම සත්‍යය අවබෝධ කරගනිමින් ලෝකයාටද ප්‍රකාශ කරන සේක. පරාර්ථ චර්යාවෙහිලා උන්වහන්සේගේ ශක්‍යතාවය අසීමිතය.

අසංග පාදයන් විසින් ත්‍රිවිධ යානිකයින් එනම් යාන අනුගතවූවන් පිළිබඳව සපයා තිබෙන නිර්වචනය අතිශයින් උපදේශාත්මක වන අතර එය ඇතැම් සූක්ෂම කරුණුද විස්තර කරයි. ඔහුගේ නිර්වචනය අනුව ශ්‍රාවක යානිකයා වූ කලී ශ්‍රාවකයන් වෙනුවෙන් පනවා තිබෙන ප්‍රතිපත්ති මාලාව අනුව ජීවිතය පවත්වාගෙන යන්නෙකි. ස්වභාවයෙන්ම චෛතසික ශක්තියෙන් දුර්වල වන හෙයින් විරාගය සම්පූර්ණ කරගැනීමෙන් විමුක්තිය සක්ෂාත් කර ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් වෙරවඩන ඔහු ශ්‍රාවක පිටකයන් ප්‍රගුණ කරමින් දුක්ඛය ක්ෂය කිරීමේ යෙදී සිටී. ප්‍රත්‍යෙක බුද්ධ යානිකයා තමාට නියමිත ප්‍රත්‍යෙක බුද්ධ ප්‍රතිපදාව පූරණය කිරීමේ යෙදී සිටියි.

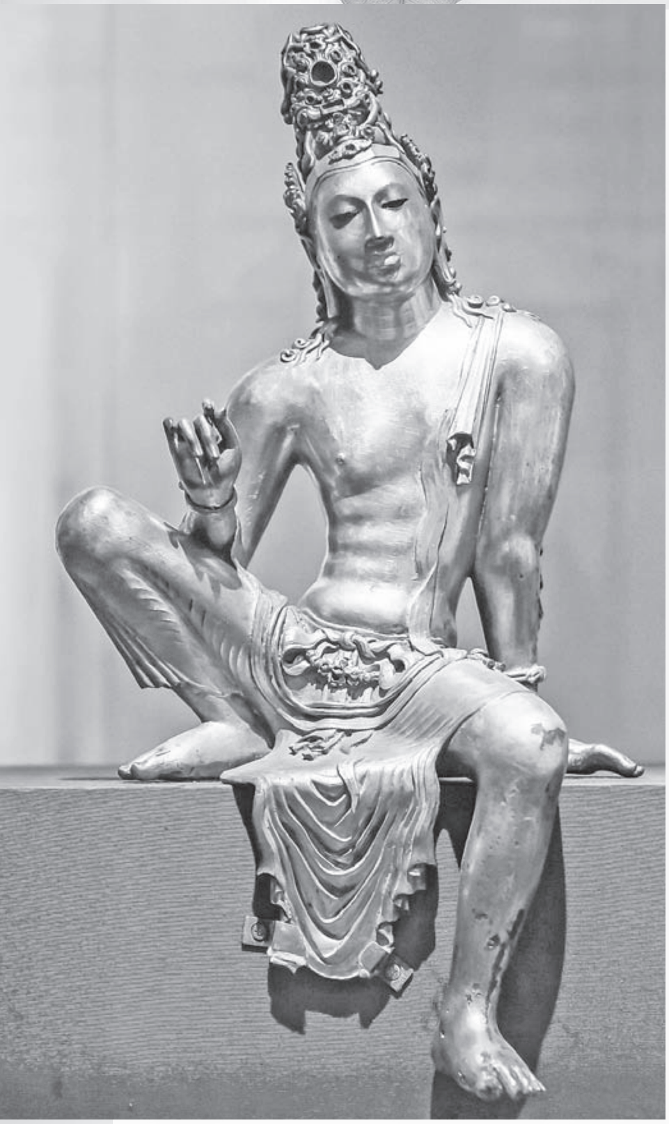

මධ්‍යම තත්ත්වයේ චෛතසික ශක්තියකින් යුක්තවන හේ නියමිත ප්‍රතිපදාව පූරණය කරමින් ශ්‍රාවක පිටකයෙහි උච්ඡ හා මධ්‍යම තලයේ ප්‍රතිපදාවන් පූරණය කරමින් බුද්ධෝත්පාද කාලයක් නොවන යුගයකදී දුක්ඛ ක්ෂය කරමින් නිර්වාණාබෝධයට පැමිණෙයි.

මහායානිකයා බෝධිසත්ව ධර්ම පූරණය කරමින් පරිණත චෛතසික ශක්තියෙන් සමන්විත වන හෙයින් බෝධිසත්ව ධර්ම පූරණය කරමින් සකල ලෝක සත්වයින්ගේ විමුක්ති සාධනය කෙරෙහි යොමුවෙමින් බෝධි පූරක ධර්ම පූරණය කරමින් අතරතුරදී හමුවන බුදුන්වහන්සේලාගෙන් ව්‍යාකරණ (විවරණ) ලබාගනිමින් අවසනයේ සම්‍යක් සම්බෝධිය සාක්ෂාත් කරගනී. මෙම විග්‍රහය අපට පැහැදිලි කරන කරුණක් වන්නේ ඔහු ථෙරවාදී (හීනයාන) දේශයක වසන්නෙකු වුවද, බුද්ධත්වය ප්‍රාර්ථනා කරන බෝධිසත්වයෙකු එනම් මහා යානියෙකු බවය. ඊට සමගාමීව ශ්‍රාවකයෙකු වී සිටිමින් නිර්වාණ අවබෝධය ප්‍රාර්ථනා කරන්නා මහායාන දේශයක ජීවත්වන්නෙකු වුවද ශ්‍රාවකයෙකු වන බවය.

මේ අනුව සලකා බලනවිට ථෙරවාදී රාජ්‍යයන්හි බෝධිසත්වයින් නොමැති යයි නිගමනය කිරීම සාවද්‍යය, තවද ශ්‍රාවකයින් හා බෝධිසත්වයින් අන්‍යොන්‍ය වශයෙන් වෙන්වූ දේශයන්හි රාශිභූතව සිටින බවක්ද නිගමනය කළ නොහැකිය. තවද බෝධිසත්වයෙකු අවසානයේ බුද්ධත්වයට පත්වූ විට රහතන්වහන්සේ කෙනෙකු හෝ තථාගතවරයෙකු වන බවද අසංග පාදයෙන් පවසති. ශ්‍රාවකයෙකු පමණක් නොව බෝධිසත්වයෙකුද අවසානයේ බුද්ධත්වයට පත්වූ විට රහතන් වහන්සේ කෙනෙකු වන බව අවබෝධකරගත යුතුය. ථෙරවාද ස්ථාවරයද මෙයම වේ. "අරහං සම්මා සම්බුද්ධෝ" යන්නෙන් මෙය සනාථ වේ.

බුදුන් වහන්සේද ප්‍රත්‍යෙක බුදුන් වහන්සේද ශ්‍රාවක වරයාද ක්ලේශ නිවාරණයෙන්, පාරිශුද්ධියෙන් හා විමුක්තියෙන් එක සමාන බව මහායානය නියතාර්ථ වශයෙන් ප්‍රකාශ කරයි. මෙම ස්වභාවය විමුක්ති නිකාය වශයෙන් මහායානය හඳුන්වන අතර ත්‍රිවිධ බෝධිය අතර එහි වෙනසක් නොමැත. ත්‍රිවිධ බෝධියට වෙන්වූ නිර්වාණත්‍රයක් හෝ විමුක්තියක් නොමැත. ත්‍රිවිධ බෝධියට එකම විමුක්තියකි. එකම නිර්වාණයකි. එනමුත් ඥෙයාවරණයෙන් එනම් අවබෝධ කළයුතු ඥාන සම්භාරයෙහි ආවරණයෙන් පූර්ණ විමුක්තිය එනම් ඥෙයාවරණ විසුද්ධිය ලබන්නේ බුදුවරයෙකු පමණි. බුදුන් වහන්සේගේ ත්‍රිවිධ කායයන් අතුරින් ධර්මකාය වශයෙන් හඳුන්වන්නේද මෙම සංකල්පයය. එහෙයින් ශ්‍රාවකයා ද ප්‍රත්‍යෙක බුදුවරයාද අභිභවා සකලවිධ විශේෂතාවයන්ගෙන්ම අසාමාන්‍ය, අනුපමේය, ශ්‍රේෂ්ඨත්වය ලබන්නේ සම්මා සම්බුදුන් වහන්සේය.

ගැඹුරින් විමසීමේදී මෙම විෂය සම්බන්ධයෙන් මහායාන මතය ථෙරවාදී පාලි ත්‍රිපිටකය සමග සංකල්‍යයෙන්ම ගැලපෙන බව පැහැදිලිය. ඥෙයාවරණ විමුක්තිය ලබන තථාගතයන්, භික්ෂුවත් මේ අතින් සමාන වන නමුත්, තථාගතයන් වහන්සේ අවබෝධකොට පෙන්වා දෙන්නේ පූර්වයෙහි නොපැවති මාර්ගයක් වන බැවින් තථාගතත්ත්වය විශේෂත්වයක් උසුලන බව සංයුක්ත නිකාය පෙන්වා දෙයි.

මෙම යාණත්‍රය පිළිබඳව බුද්දක පාඨයේ නිධිකණ්ඩ සූත්‍රයේදී සඳහන් වී ඇත. මෙම සූත්‍ර දේශනාව අනුව පුද්ගලයෙකුට දාන, ශීල, භාවනා ආදී ගුණධර්ම වැඩීමෙන් ශ්‍රාවක පාරමී තත්ත්වයටද ප්‍රත්‍යෙක බෝධියටද, බුද්ධ භූමියටද සම්ප්‍රාප්ත විය හැකිය. එනමුත් මෙම තත්ත්ව සුවිශේෂී යාන යනුවෙන් හඳුන්වා දී නොමැත.

බෝධිසත්වයෝ

මහායානය පරිදිම ථෙරවාදී සම්ප්‍රදායද බෝධිසත්ව පදවිය අභිවන්දනීය තත්ත්වයක් වශයෙන් සලකයි. ජාතක අට්ඨකථාවද මහවිහාරිය සම්ප්‍රදාය නියෝජනය කරමින් අපූර්ව උදාහරණයක් සපයයි. අනන්ත වූ කල්ප සංඛ්‍යාවකට පූර්වයෙහි දීපංකර බුද්ධ සමයේදී ගෞතම බෝධිසත්වයෝ සුමේධ නම් තාපසයෙකු වී සිටිමින් බුදුන් හමුවූ අවස්ථාවේදී එම භවයේදී නිර්වාණාවබෝධයට උපනිශ්‍රය සම්පත් තිබූ නමුත් එම භාග්‍යය කැප කරමින් අනාගතයේදී උන්වහන්සේ සමානව බුද්ධත්වයට පත්වන්නේමැයි ප්‍රකාශ කළේය. මෙම කථා පුවතෙන් ථෙරවාදී සම්ප්‍රදාය තුළ බෝධිසත්වයාට හිමිවන ස්ථානය නිරූපණය වේ.

ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට බෝධිසත්වයෙකු විය හැකි බව ථෙරවාදය පිළිගන්නා නමුත් එය ප්‍රායෝගික යයි නොපවසයි. ත්‍රිවිධ යානයන් අතුරෙන් තමා තෝරා ගන්නේ ශ්‍රාවක යානයද, ප්‍රත්‍යෙක බුද්ධයානයද, සම්‍යක් සම්බුද්ධ යානයද යන්න පුද්ගලයා සතු වරයකි.

කෙසේ වුවද, සම්‍යක් සම්බුද්ධත්වය මෙම යාන ත්‍රිකායන් පළමුවන යානය බව එකහෙළා ප්‍රකාශ කරයි.

පිරිසිදු ථෙරවාදී රාජ්‍යයක් වන මියන්මාරයේ 12 වැනි ශතවර්ෂයේ රාජ්‍ය කළ අලංසිතු රජු ස්වේගුයි චෛත්‍යය නිර්මාණය කිරීමෙන් පසු තමා ශ්‍රාවකයානය නොව බුද්ධයානය ප්‍රාර්ථනය කරන බවට ශිලා ලේඛනයක් පිහිටෙව්වේය.

10 වැනි සියවසේ ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍යය විචාළ සිව්වැනි කාස්සප රජු බෝධිසත්වයෙකුට විනා අන්කිසිවෙකුට ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය උරුමයක් නොමැති බව ශීලා ලේඛනයක් මගින් ප්‍රකාශ කොට ඇත. 12 වැනි සියවසේදී මිලින්ද ටීකාව රචනා කළ මහා ත්‍රිපිටක චූලාභය තෙරුන් වහන්සේද වෙනත් ග්‍රන්ථ සම්පාදනය කළ යතිවරයන් වහන්සේලාද තමන්ගේ කෘතීන් අවසානයේදී තමන් වහන්සේලා අනාගතයේ සම්‍යක් සම්බෝධිය ප්‍රාර්ථනා කරන බව සඳහන්කොට ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ සම්ප්‍රදායික පුණ්‍යකර්මයන් අවසානයේදී සිදුකරන පුණ්‍යානුමෝදන්හිදී දායක වූවන්ට සසර කෙළවර "තුන්තරා බෝධියකින් එක්තරා බෝධියකින්" නිවන් දැකීමට හැකිවේවායි ආශිර්වාද කිරීම සුලභ සිද්ධියකි. ශ්‍රී ලංකාව, මියන්මාරය, තායිලන්තය, කාම්බෝජය ආදී ථෙරවාදී රාජ්‍යවල බුද්ධත්වය ප්‍රාර්ථනය කරන බෞද්ධයින් සිටින බව ප්‍රකටය.

බෝධිසත්ව පරමාර්ථය සලකතහොත් ථෙරවාද හා මහායාන සම්ප්‍රදායද්වය අතර සුවිශේෂී වෙනසක් ඇත. ථෙරවාදී සම්ප්‍රදාය ද බෝධිසත්ව පරමාර්ථය උත්කෘෂ්ඨත්වයෙන් සලකන නමුත් බෝධිසත්ව සම්ප්‍රදාය විවරණය කෙරෙන වෙනම ග්‍රන්ථ සාහිත්‍යයක් ඒ තුළ නොමැත. අදාළ සන්දර්භයන්හි දී පමණක් බෝධිසත්වයා පිළිබඳවත් බෝධිසත්ව පරමාර්ථය පිළිබඳවත් සඳහන් වේ. මහායානය, නිර්වචනයෙන්ම බෝධිසත්ව සම්ප්‍රදායට කැපවූ දහමක් වනවා පමණක් නොව බෝධිසත්ව නාමයෙන් පුරාණෝක්ති පාදක වූ මහණීය ශාස්තෘන් පරම්පරාවක් ද නිර්මාණය කොට ඇති ධර්ම සම්ප්‍රදායකි.

ඇසළ සිරි වරුණ

වෙසක් පොසොන් අති උත්තම දෙ පොහො දින
රැසක් පින්කම්හි නියැලිනි බොදුනු දන
ලෙසක් පෙරටුවේ ඇති බොදු රටක් මෙන
මසක් පුරා සරසති ඇසළ පෝ දින

බෝසත් කුමරු මව්කුස පිළිසිඳි දවස
රජ සැප අතැර ගිහිගෙන් නික්මුන දවස
රාහුල කුමරු බිහිවුන උත්තම දවස
දම්සක් සුතුර වදහළ පින්බර දවස

සිරිලක සඟරුවන බිහිවුන උතුම් දින
දළදා මහා පෙරහැර ලොවම නෙත් දෙන
පෙරහැර අසිරියෙන් මුළු රටම රැවු දෙන
උතුම් දිනකි බොදුනට ඇසළ පෝ දින

කළිඟු රටේ ගුහසීව රජුගෙන් තිළිණ
රජ දූ පුත් දෙපළ දෝතින් වැඩමවුන
කිත්සිරිමේ නිරිඳු නැමදා පිළිගැනුන
දළඳා සමිඳු වඳිනෙමු නුවරට ගොසින

මහනායක සමිඳු අනුනායක සමිඳු
ගරුතර සඟරුවන මහ නිලමේ පැහැඳු
යස බොදු සිරිත් වත් පිළිවෙත් කර නැමඳු
විස්මිත නුවර පෙරහැර ලෝකේම පසිඳු

උඩරට පහතරට මායා සියලු දෙස
නෙතඳුන් ලෙස මැවූ දෙව්ලොව රැඟුම් රැස
විසිතුරු ලෙසින් සැරසූ ඇත්කුඹෙහි යස
දළදා වහන්සේ වැඩමවති ගරු ලෙස

කස හඩ දෙන රැඟුම් නෙත් පිය ගසනු නොදී
පන්දම්පාලි සැම දෙන සිත් ගනිති බැඳී
කරණම් පිනුම් රඟ නුපුර සලඹ රැඳී
සුරලොව සුර රැඟුම් අඩහැර සිතට වදී

බුදු දම් සඟරුවන තෙරුවන වැඩ සිටින
දළදා සමිඳු රැක පුද පිළිවෙත් පුරන
මහා නාහිමිවරුන්ගෙන් ආසිරි ලබන
හෙළ දිව බුදු සසුන සුරැකේ තිර ලෙසින

විමල් රූබසිංහ
කිවිපති, කලා භූෂණ
සංස්කෘතික හා කලා කටයුතු අමාත්‍යංශයේ හිටපු ලේකම්

ආර්ථික ස්ථාවරත්වයට බෞද්ධ පිළිවෙත

අතිපූජ්‍ය මඩිහේ පඤ්ඤාසීහ
මහනායක හිමිපාණන් විසිනි

මිනිස් වාචී "මනුස්ස" පදය විග්‍රහ කිරීමේදී අතීතයේ ප්‍රාචීන පඬුවන් විසින් සපයන ලද විවිධ නෛරුක්තික ආර්ථකථන සමූහයක් පැවැත්තේය. ජනතා ආශ්‍රිත භාරතී සම්ප්‍රදාය අනුව "මනු" සංඝටකයේ ප්‍රභවය මානව වර්ගයාගේ ප්‍රජනක මුල් පුරුෂයා වූ "මනු" ගෙන් ජනිත වූ ජීවියා වශයෙන් අර්ථ නිරූපණය කිරීම සම්ප්‍රදාය වී තිබූ නමුත් බෞද්ධ පෙළ ග්‍රන්ථයන්හි මෙම පදයෙහි නිරුක්තිය ප්‍රාථමික ජීවින් සමග සන්සන්දනය කරත්ම උච්ඡතම තලයට වර්ධනය වූ මනසක් සහිත පුද්ගලයා යනුවෙන් ප්‍රකාශිතය. (මනස්ස උස්සනත්ථාය මනුස්සො)

කෞටිල්‍ය අර්ථශාස්ත්‍රය හා බ්‍රහසති අර්ථශාස්ත්‍රය නම් වූ ආර්ථික විද්‍යාව පිළිබඳව රචිත භාරතීය සම්භාව්‍ය ප්‍රකරණ ග්‍රන්ථද්වයම රචනා කොට ප්‍රකට කරන ලද්දේ බුදුන් වහන්සේගේ ජීවන සමයෙන් පසුවය. මෙම ප්‍රකරණද්වයෙහි එක්තරා පොදු ලක්ෂණයක් විය. එනම් අර්ථශාස්ත්‍රය නම් පුළුල් විෂය ක්ෂේත්‍රය යටතේ දේශපාලන හා ආර්ථික සිද්ධාන්ත විවරණය කොට ඇතත් ගුණාත්මක භාවයෙන් මෙම ක්ෂේත්‍රයම ඉක්මවන දේශපාලන ධර්ම හා මානවයාගේ සදාචාර වර්ධනය සම්බන්ධ ආචාර ධර්ම විවරණය කිරීම වර්ජනය කර තිබීමය.

සාර්ථකත්වය සූචනය කෙරෙන පාලි හා සංස්කෘත පර්යාය අර්ථ වශයෙන් දැක්වෙන පාරිභාෂිකය වන "අත්ථ" පදය අර්ථ කිහිපයෙක යෙදෙන අතර, සාර්ථකත්ව සංකල්පය බුදු දහමෙහි තල දෙකක භාවිතා වේ. "අත්ථ" යනුවෙන් යෙදෙන පදයෙහි එක් අර්ථයක් සාර්ථකත්වය සූචනය කෙරෙන අතර, "උත්තමත්ථ" නම් පර්යාය පදය උත්කෘෂ්ඨ සාර්ථකත්වය සූචනය කෙරේය. මින් දෙවැන්න අර්හත්භාවය සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ ආත්ම දෘෂ්ඨිය අන්තර්ගත වන චතුරාර්ය සත්‍යාවබෝධය පදනම් කොට ගෙන ලෝකෝත්තර තලයක් වන නිර්වාණාවබෝධය නිශ්ඨව වන ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය ධ්වනිත කෙරේ.

පොදු ව්‍යවහාරයෙන් සලකතහොත්, සාර්ථකත්වය සංකල්පය සලකන කල්හි එය සමාජයකට ආර්ථික විද්‍යාව, දේශපාලන විද්‍යාව, අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍යය, නීතිය හා සදාචාර ධර්මය වැනි මනුෂ්‍යයාගේ සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනයේ විවිධ පරිදර්ශයන් නියෝජනය කෙරේ.

සංඝ සමාජය භෞතික වශයෙන් පරිපාලනය කිරීම පුරුදු කිරීමේ විනය පද්ධති ඇතත් සමාජ සංවර්ධනයේ පූර්වෝක්ත සාධකයන් අතුරෙන් එකක් හෝ ගැඹුරින් විස්තර කෙරෙන කිසිදු සූත්‍රයක් ත්‍රිපිටකයේ නොමැත. එනමුදු විවිධ සූත්‍රයන් කියවීමෙන් අනතුරුව බුදුන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද සූත්‍රවලින් උකහාගන්නා ලද පූර්වෝක්ත විෂයයන් පිළිබඳව බුදුන් වහන්සේගේ ආස්ථානය දැක්වෙන සම්පූර්ණ වූත් පරිපූර්ණ වශයෙන් සමානුයෝජනය වූත් දෘෂ්ඨි ලක්ෂයක් නිර්මාණය කරගත හැකිය. වර්තමානයේ පවත්නා නවීන ප්‍රතිගාමී සමාජයට ගැළපෙන අයුරින් බෞද්ධ ප්‍රතිපත්ති මත ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කරන ලද සමාජ ආර්ථික පද්ධතියක් පහසුවෙන්ම විධිමත්ව සංස්කරණය කරගත හැකිය.

මෑත අවධියේදී ආර්ථික විද්‍යාවත් ආර්ථික න්‍යාය ධර්මත් විෂය කොටගෙන පොත්පත් රාශියක් රචනා වී ඇති අතර, ඒ සමස්ථයම එක්කෝ ධනවාදී දෘෂ්ටි කෝණයෙන් හෝ සමාජවාදී දෘෂ්ටි කෝණයෙන් රචනා කරන ලද ඒවාය. මෙම ග්‍රන්ථ පද්ධතීන් දෙකින් එකක්වත් මනුෂ්‍යයාගේ අභ්‍යන්තර සංවර්ධනය සමාජයේ වර්ධනයේ වැදගත් සාධකයක් වශයෙන් නොසැලකෙන අතර, ඒ සම්බන්ධයෙන් ද කිසිදු සැලකිල්ලක් නොදක්වයි.

මේ හේතුකොට ගෙන සමාජයේ සෑම පන්තියකම චර්යා රටාවේ හා මානව වටිනාකම්වල සීඝ්‍ර පරිහානියක් සිදු වී තිබේ. විද්‍යාව හා තාක්ෂණය මිනිසා සඳට යැවීම සඳහා අතිවිශාල ප්‍රගතියක් ලබා ඇති අතර, මිනිසා අනෙක් ග්‍රහලෝක කරා යාත්‍රා කරන දිනය වඩා දුර නොවේ. එනමුත් සදාචාර පරිහානිය කරා යොමු වී පවත්නා ප්‍රවනතාවය තවදුරටත් පවතින්නේ නම් වැඩිකල් නොයවාම මානව ක්‍රියාකාරකම් හා තිරශ්චීන කාර්යාවලීන් අතර, වෙනස හඳුනා ගැනීම දුෂ්කර වනු ඇත. මෙම භීතිය පදනම් විරහිත වූවක් නොවේ. මිනිසා පහත් ශ්‍රේණිවල ප්‍රාණීන්ට ආවේණික වන තිරශ්චීන දෘෂ්ඨීන් බාහුල්‍යයෙන් එකකින් හෝ තිරිසනෙකුගේ ස්වභාවයට පත්වන්නේ නම් එම සිද්ධිය බලවත් බේදවාචකයක් වනු ඇත. මේ අයුරින් බලත්ම වර්තමාන ලෝකයට අවශ්‍යව ඇත්තේ මිනිසාගේ සංවර්ධනයටත් මානුෂික සාරධර්ම වර්ධනයටත් උච්ඡස්ථානයක් ලබාදෙන සමාජමය වශයෙන් ස්ථාවර ආර්ථික ක්‍රමයක් බව පැහැදිලිය.

බුදුන් වහන්සේ වැඩවාසය කළසේක් දෙසැටක් වූ ප්‍රභේදගත දෘෂ්ඨීන්ගෙන්ද, එක්සිය අටක් තෘෂ්ණා හා බන්ධනයන්ගෙන්ද ආකූලවූ සමාජයකය. මෙම දෘෂ්ඨිජාලය අනුසාරයෙන් විමුක්තිය සොයමින් භාරත දේශය පුරා සැරිසැරූ දහස් ගණන් ජනකායක් වූහ. මෙම දෘෂ්ඨි ජාලයෙන් ගැලවීමක් ගවේෂණය කරමින් සැරිසැරූ දහස් ගණනක ජනකායක්ද වූහ. එක් දිනක් එක්තරා දේවතාවෙක් බුදුන් වහන්සේගෙන් මෙසේ පැණයක් විචාලේය. (ජටා සූත්ත)

ඇතුළත ගැට තිබේ. - පිටතද ගැට තිබේ
ගොයුම් ගොත් හිමියනි - කෙසේ මේ ගැටවලින් මිදෙමුද?

මේ පැණයට පිළිතුරු සපයමින් බුදුන් වහන්සේ මෙසේ පැවසූ සේක.

පැණවත් නරයෙක් සීලෙහි පිහිටා
සිත හා නුවණැස හොඳින් වඩයි නම්
පැවිදිව වෙරගෙන නිපුණතාව ලැබ
මේ ගැට ජාලය ලිහා දමනු ඇත

මනුෂ්‍යයා විසින් අභ්‍යන්තර ග්‍රන්ථ ජාලයෙන් තමාගේ ගැලවීම ලබාගැනීමේ ප්‍රයත්නයේදී බාහිර සාධකයන්ගේ වැදගත්කම අවබෝධකර ගනිමින් බාහිර ග්‍රන්ථිජාලය අභිභවනය කිරීම සඳහා උපයෝගී කරගත හැකි ක්‍රම හා විධීන් අළලා බුදුන් වහන්සේ විසින් වදාළ සූත්‍ර සංඛ්‍යාවක් ඇත. මෙම සූත්‍රවලින් සංඛ්‍යාවක් හුදෙක් භික්ෂූන් වහන්සේලාට පමණක් අදාළ ඒවාය. අනෙක්වා ගිහි උපාසකයින්ට අදාළ සූත්‍රය. ඉතිරි ශේෂය ගිහි පැවිදි දෙපක්ෂයටම අදාළ සූත්‍ර වේ. එනමුත් දෙවැනි ගණයේ සූත්‍ර ප්‍රධාන වශයෙන් භික්ෂූන් වහන්සේලා වෙත යොමු කරන ලද ඒවාය. මෙම ගණයේ එක් සූත්‍රයක් දේශනා කරමින් බුදුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන් වහන්සේලා විසින් උන්වහන්සේලාට කැප ප්‍රත්‍ය චතුෂ්කය එනම් භික්ෂාව සේනාසන, චීවර හා ගිලාන ප්‍රත්‍යයන් පිළිගැනීම අනුදැන වදාරා ඇත.

මනුෂ්‍යයාට අනෙක් සියළු නවීන ජීවන ක්‍රමවලින් තොරව ජීවිතය පවත්වා ගත හැකිය. එනමුත් අඛණ්ඩව ජීවිතය පවත්වා ගෙන යාමට පූර්වෝක්ත මූලික උපාංගයන් චතුෂ්කය අනවශ්‍යය. මෙම මූලික අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීම සඳහාත් අනෙක් ජීවන අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීම සඳහාත් ඒවා අවශ්‍යය.

සාධුසම්මත සාර ධර්ම සාධු සම්මත ක්‍රියා පද්ධති යටතේ වර්ග කළ හැකි ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය මිනිසාට තමාගේ උත්කෘෂ්ඨ අපේක්ෂාවන් මුදුන් පමුණුවා ගැනීමට මාර්ගයක් සපයා දී ඇත. ආර්ථික ස්ථායිභාවයත් සුඛී ජීවනයත් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සාධකත්‍රයක් බුදුන් වහන්සේ විසින් ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රයේදී හඳුන්වාදී ඇත. ඒවා පහත දැක්වෙන පරිදි වේ.

1. උට්ඨාන සම්පදාව - එනම් කෘතහස්ත වූ, උද්‍යොගිමත් උත්සාහයක් මෙහෙයවා ධනය උත්පාදනය කිරීම
2. ආරක්ඛ සම්පදාව - එසේ උපයාගත් ධනය ආරක්ෂා කිරීම හා අනාගතය සඳහා ඉතිරි කර තැබීම
3. සමජීවිකතා - තමා විසින් උපයාගත් ධනය මැනවින් කළ මනාකරණය කරගනිමින් ඒ තුල, එනම් එහි සීමාවන් නොඉක්මවා ජීවිතය සපුරා ගැනීම.

1. උට්ඨාන සම්පදාව

ධන නිෂ්පාදනය ධෛර්යවත් කරවමින් බුදුන් වහන්සේ ඒ සඳහා උපයෝගී කරගත හැකි එකල පැවති වෘත්ති විශේෂයන් සයක් සඳහන් කරන සේක. ඒවා පහත දැක්වෙන පරිදිය.

1. කෘෂි කර්මාන්තය
2. වාණිජ ව්‍යාපාරය
3. ගව පාලනය
4. රාජ්‍ය රක්ෂක සේවය
5. රාජ්‍ය පරිපාලන කාර්යය
6. විවිධ ශිල්පීය වෘත්ති

බුද්ධ කාලීන භාරතය ප්‍රමුඛ වශයෙන් කෘෂි කාර්මික දේශයක් විය.

ඒ හේතුකොට ගෙන සූත්‍ර දේශනාවන් තුල ජනතාවගේ වෘත්තීන් පිළිබඳව කෙරෙන සාකච්ඡා තුල බොහෝ විට දක්නා ලැබෙන සන්දර්භයන් කෘෂිකර්මයට අදාළ ඒවා බවට පත් වී ඇත. උදාහරණයක් වශයෙන් දක්වතොත් කෘෂිකර්මාන්තයට වාරි ජලය සැපයීම අඛණ්ඩව පුණ්‍ය උත්පාදනය සිදුකරන ක්‍රියාවක් වශයෙන් හඳුන්වා දී තිබේ. කෘෂිකර්මාන්තයට අදාල වන අතිශයින් ඵලදායි උපයෝගය පශු සම්පත වශයෙන් හඳුන්වා දී තිබෙන අතර, මනුෂ්‍යයාට කිරි, ගිතෙල්, දීකිරි, වෙඩරු හා මෝරු ආදී ක්ෂීර මූලක ද්‍රව්‍යයන් ලබාදෙන ගව සම්පත රාජ්‍යයක වටිනා මිත්‍ර පර්ෂදයක් වශයෙන් හඳුන්වා දී ඇත. සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටවල ජලයත් ගවයින් විසින් සීසෑමේදී හා ගොයම් පෑගීමේදී සපයනු ලබන බලශක්තියත් කෘෂිකර්මාන්තය පවත්වා ගැනීමේ මූලික අවශ්‍යතා වේ.

ගිහි ජනතාවගේ භෞතික සුඛය විවරණ කෙරෙන සූත්‍රයක් දක්වන පරිදි ගෘහපති සුඛය (ගෘහාශ්‍රිතව හෝ බාහිරව) වූ කලී ධාර්මික ක්‍රියාවලීන් අනුසාරයෙන් උපයාගන්නා ලද ධනයට හිමිකරුවන් වීම තුලින් විඳගන්න සුඛය (අත්ථි සුඛය) ප්‍රමුඛස්ථානයේ ලා සලකා ඇත. කෙසේ හෝ මිනිසා ධනය සඳහාමය යන පරමාර්ථය පෙරටු කොටගෙන ධනය රැස්කිරීමට වහලෙකු වීමේ ප්‍රවනතාවයේ ආදීනව බුදුන් වහන්සේ පෙන්වාදී ඇත. මෙම ආකල්පය පසුකාලයේදී කායික මෙන්ම මානසික වේදනාවන්ද ජනිත කරවිය හැකිය. තමාගේ පවුල සුවසේ නඩත්තු කරගැනීමටත් ඥාති මිත්‍රාදීන්ට සංග්‍රහ කිරීමටත්, දිළින්දන්ට හා ආධාර ලැබීමට සුදුස්සන්ට ධන පරිත්‍යාග කිරීමටත්, ප්‍රමාණවත් ජීවිකා වෘත්තිමය සම්පත් සතුකර ගැනීම තෘප්තියක්, අභ්‍යන්තරික සන්තුෂ්ටියත්, ලබාදෙනු ඇත. මෙම තත්ත්වය සාක්ෂාත් කරගැනීම යථා කාලයේදී මිනිසාගේ සදාචාරවත් හා අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය ලබාදීමට හේතු කාරක වනු ඇත.

ජනතාව අතර සමාන අයුරින් සමස්ත ධනය බෙදීයාමට ක්‍රියාදාමයක්, ස්ථාපිත කිරීමෙන් සාමයත්, සමෘද්ධියත් අපරාධවලින් විනිර්මුක්තියත් ස්ථාපනය වන ආකාරය බුදුන් වහන්සේ විසින් කූටදන්ත සූත්‍රයේදී මැනවින් පහදා දී ඇත.

එම සූත්‍රයේදී බුදුන් වහන්සේ මෙසේ වදාරන සේක. "බ්‍රාහ්මණය අතීතයේ බලසම්පන්න වූත්, මහත් යස ඉසුරින් පරිපූර්ණ වූත් රන් රිදී මුතු මැණික් ඇතුළු ඉමහත් ධන සම්භාරයකට හිමිකම් ලැබුවාවූ ධනධාන්‍ය, සුවිසල් මන්දිර විවිධ ධාන්‍ය වර්ග සපිරි ධාන්‍යාගාර සංඛ්‍යාත අප්‍රමාණ ධන නිධානයන් හිමි වූත් මහා විජිත නම් මහනීය නරපතියෙක් විරාජමානව සිටියේය. එතුමා හුදෙකලාව සිටිමින් විමංශනශීලී වෙමින් මෙසේ ආවර්ජනය කළේය. "මම මෙලෝ වැසි ජනතාවට භුක්ති විඳිය හැකි සකල සම්පත්තියෙන් ආඪ්‍යව සිටිමි. මුළු මහත් භූතලයම මවිසින් සංග්‍රාමයෙන් ජයගෙන අත්පත් කොට ගෙන ඇත. අනාගතයේ තවත් දීර්ඝ කාලයක් මාගේ මේ සමෘද්ධිය ස්ථායීවන අයුරින් පරිපූර්ණ වූ දින කිහිපයක් පුරා පැවැත්වෙන බිලි පූජාවක් සිදු කළොත් එය මට තවත් ශුභඵලදායි වනු ඇත.

මෙසේ තීරණය කළ රජතුමා පුරෝහිත බමුණා කැඳවා තමාගේ සිතුවිලි ආවර්ජනය කෙරෙමින් මෙසේ පැවසීය. "මවිසින් මහා පරිමාණ බලියාගයක් පැවැත්විය හැකිනම් එය මාගේ ඉමහත් ප්‍රීති ප්‍රමෝදයට හේතුවනු ඇත. දින ගණනාවක් පුරා මෙසේ බලියාගයක් පවත්වන්නේ කෙසේ දැයි මට අනුශාසනා කරනු මැනවි."

මෙසේ දන්වන ලදුව පුරෝහිත බ්‍රාහ්මණයා මෙසේ පිළිතුරු දුන්නේය.

"භවත් රජහුගේ රට සොර උවදුරු සහිත වෙයි. ගම් පැහැරුම් දක්නා ලැබේ. භවත් රජතුමා මෙසේ සොර උවදුරින් මිරිකුණු රටෙහි බදු ගන්නේ නම් එයින් නොකට යුත්තක් කරන්නෙක් වන්නේය. වද කිරීමෙන් හෝ දඩ ගැසීමෙන්, ගැරහුමෙන් රටින් නෙරපීමෙන් මෙම සොර මුළ උදාරා ලන්නෙමියි රජුට සිතක් විය හැක්ක. මෙය සොර මුල ඉදිරීමෙක් නොවන්නේය. ඉතිරි වන්නේ රට පෙළන්නෝය. එබැවින් මෙසේ කරන්නේ නම් යෙහෙකි. ගොවි තැන්හි ගෙරි රැකුම්හි යෙදෙන්නට ධාන්‍ය, බිජුවට වටක් දේවා. වෙළඳුන්ට බඩු මිල දේවා, මිනිසුන් තමන්ගේ වැඩපළෙහි යෙදුනේ රට නොපෙළන්නෝය.

රජුගේ ධනය මහත් වන්නේය. රට නිරුපද්‍රිතව වේ. දෙර නොවැසූ ගෙවල් ඇත්තවුන් මෙන් බිය සැක නැතිව වසන්නෝය.

මහා විජිත රජතුමා පෙරෙවි බමුණාගේ උපදෙස් පිළිගෙන ඒවා ක්‍රියාවට නගයි. රට සශ්‍රීක වෙයි. බිය පහව යයි.

2. අරක්ඛ සම්පදා

මෙම සංකල්පයෙන් ධ්වනිත කෙරෙනුයේ ධාර්මිකව උපයාගන්නා ලද ධනය සොර සතුරන්ගේ ග්‍රහනය, ගින්න, ජල ගැලීම්, ආදී ව්‍යසනයන්ගෙන් නිරුපද්‍රිතව අරක්ෂා කරගැනීමේ ප්‍රතිපදාවය, ධනය අපතේ නොහැර ඉතිරි කරගැනීමේ උත්කෘෂ්ඨත්වය බුදුන් වහන්සේ විසින් අතිවර්ණනය කර නොමැති හෙයින් මෙම සාධකයද මෙම සන්දර්භයේදී සැලකිල්ලට භාජනය කළ හැක.

අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී පුද්ගලයින්ට ණය පහසුකම් ලබාගැනීමේ ප්‍රවණතාවය බුද්ධ කාලයේද පැවැත්තේය. අනාථපිණ්ඩික ආදී සිටුවරු එකල මෙම ණය සැපයීමේ කාර්යයෙහි නියුක්ත වූවෝ වූහ. එතුමා විසින් සාමාන්‍ය ජනතාවට පමණක් නොව රජයටද ණය පහසුකම් සැලසූ අවස්ථා පිළිබඳ තොරතුරු බෞද්ධ ග්‍රන්ථයන්හි සඳහන්ව ඇත. සීමාව ඉක්මවා, ණය ලබාගැනීම බුදු දහම අනුමත නොකරයි. "ණය ගැනීම ආරක්ෂාවේ සීමාවන් මකා දමයි" යනුවෙන් ආප්තයක් ඇත. ණය ගැති භාවයෙන් විනිර්මුක්තව සිටීම ගිහියාගේ සන්තුෂ්ඨියට හේතු කාරක වන බව (අනණ සුඛ) බුදුන් වහන්සේ පවසා තිබීම මෙම නියමය ස්ඵුට කරයි.

සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රයේදී බුදුන් වහන්සේ සාමඤ්ඤඵලය නොහොත් ශ්‍රමන ජීවිතයෙහි අග්‍ර ප්‍රතිලාභය කිසියම් පුද්ගලයෙකු ස්වකීය ණය වගකීම් නිසි පරිදි විසඳගෙන තමා විසින් ඉතිරි කර ගන්නා ලද ධනයෙන් ස්වකීය කුටුම්බය පෝෂණය කරන ගෘහස්ථයෙකුගේ ජීවිතයට සමාන කොට ඇත්තේ මෙම නිසය. ස්වකීය ඉපයීම්වලින් කොටසක් ඉතිරි කර තැබීමේ වැදගත්කම බුදුන් වහන්සේ විසින් නිදර්ශනය කොට දක්වා ඇත්තේ මේ පරිදිය, සාමාන්‍යයෙන් සලකතහොත් පුද්ගලයෙකු තමාගේ ඉතිරි කිරීම් නිසි පරිදි යෙදවීමේ ක්‍රමය බුදුන් වහන්සේ විස්තරකොට දී ඇත. සිඟාලෝවාද සූත්‍රයේදී බුදුන් වහන්සේ ධනවත් සිටුවරයෙකුට අනුශාසනා කරමින් තමාගේ ඉපයීම් සිවු කොටසකට බෙදා ඉන් එක් කොටසක් තමාගේ පවුලේ දෛනික ජීවන අවශ්‍යතාවයන් උදෙසා යෙදවීමට අනුශාසනය කොට ඇත. දෙකොටසක් ස්වකීය වෘත්තිය අවශ්‍යතාවයන් සඳහා ආයෝජනය කරන මෙන්ද සිව්වැනි කොටස ආපදාවකදී ප්‍රයෝජනයට ගැනීම සඳහා ඉතිරි කර තබන මෙන්ද උපදෙස් දී ඇත.

> **කෘෂිකර්මාන්තයට අදාළ වන අතිශයින් ඵලදායි උපයෝගය පශු සම්පත වශයෙන් හඳුන්වා දී තිබෙන අතර, මනුෂ්‍යයාට කිරි, ගිරිතෙල්, දීකිරි, වෙඬරු හා මෝරු ආදී ක්ෂීර මූලක ද්‍රව්‍යයන් ලබාදෙන ගව සම්පත රාජ්‍යයක වටිනා මිත්‍ර පර්ෂදයක් වශයෙන් හඳුන්වා දී ඇත. සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටවල ජලයත් ගවයින් විසින් සීසෑමේදී හා ගොයම් පෑගීමේදී සපයනු ලබන බලශක්තියත් කෘෂිකර්මාන්තය පවත්වා ගැනීමේ මූලික අවශ්‍යතා වේ.**

3. සමජීවිකතා

මෙම ජීවන ප්‍රතිපදාව වූ කලී බෞද්ධ ආර්ථික පද්ධතියේ මූලික ප්‍රතිපත්තීන් අතුරෙන් තෙවැන්නය. කිසියම් පුද්ගලයෙකු තමාගේ ආදායමට සමානුපාතික අයුරින් සාධාරණ සැලැස්මකට අනුව වියදම් දැරිය යුතුය. ගෘහපතියාගේ සුඛය අළලා දේශනා කරන ලද සූත්‍රයේදී යථායෝග්‍ය අයුරින් ප්‍රඥවන්තව ස්වකීය ආදායමට සරිලනසේ වියදම් දැරීමේ ප්‍රතිපදාව ගෘහස්ථ පුද්ගලයාගේ සමස්ත සන්තෘෂ්ඨියට මග පාදන සාධක සතරෙන් එකක් වශයෙන් දක්වා තිබේ.

බුදුන් වහන්සේ පත්ත කම්ම සූත්‍රයේදී පුද්ගලයෙකු ස්වකීය ධනය වියදම් කළ යුතු ආකාරය විස්තර සහිතව පහත දැක්වෙන අයුරින් පෙන්වා දී ඇත.

1. ආහාර, වස්ත්‍රාභරණ හා අනෙක් ජීවන අවශ්‍යතා සඳහා
2. දෙමව්පියන්, බිරිඳ, දරුවන් හා මෙහෙකරුවන්ගේ නඩත්තුව සඳහා
3. රෝගී අවස්ථා හා ඒ සමාන අනෙක් හදිසි ආපදාවලදී
4. පුණ්‍ය කටයුතු සඳහා
5. පහත සඳහන් කාර්යයන් සඳහා
   i. ඥාති සංග්‍රහ
   ii. අථිති සංග්‍රහ
   iii. මියගිය ඥාතීන් සිහිකරමින් පත්වන දාන
   iv. දෙවියන්ට පුණ්‍යානුමෝදනා කිරීම
   v. රජයට ගෙවිය යුතු අයබදු ගෙවීම

සරල ජීවිතයක් ගත කිරීම පුද්ගලයෙකුගේ අධ්‍යාත්මය සංවර්ධනය කරගැනීම සඳහා වඩාත් සහෝපකාරී වන බවට බුදුන්වහන්සේ උසස් කොට දක්වා ඇත. සමාජයක පුද්ගලයින් ස්වකීය මානසිකත්වය සංවර්ධනය කරගන්නා සීමාවට එම සමාජයේ සංවර්ධනය සිදුවේ. කිසියම් සමාජයක නීතිය හා සාමය මනාව ස්ථාපිතව පවත්නා විට එම සමාජයේ පරිපාලනය වඩාත් සුකර වනු ඇත. මේ සත්‍යය අවබෝධ කරගත් ශ්‍රී ලංකාවේ පූර්ව යුගයේ වැජඹුණු නරපතියෝ බුදුන් වහන්සේ දේශනා කොට වදාළ අරියවංශ සූත්‍රයේ අන්තර්ගත ධර්මයනට වඩාත් ප්‍රසිද්ධියක් ලබා දුන්හ. විශේෂයෙන්ම භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ අභිවෘද්ධිය සඳහා දේශනා කරන ලද මෙම සූත්‍රයෙන් උන්වහන්සේලා පහත දැක්වෙන පරිෂ්කාර ලාභයෙන් තෘප්තිමත් විය යුතු බවට අනුශාසනා කොට ඇත.

1. (සිනිඳු හෝ රළු බව නොසලකමින්) තමන් වහන්සේලාට පරිෂ්කාර වශයෙන් පූජා කරනු ලබන චීවර

2. (රසවත් බව හෝ නීරස බව නොසලකමින්) තමන් වහන්සේලාට පිරිනැමෙන පිණ්ඩපාත දානය
3. (අනලංකෘතද සුබෝපභෝගී දැයි නොසලකමින්) තමන් වහන්සේලාට පූජා කෙරෙන සේනාසන
4 (මනස සංවර්ධනය කරගැනීම සඳහා) භාවනාව

මෙම චතුෂ්කයෙන් මුල් ත්‍රිකය සලකත්ම එම ප්‍රතිලාභයන්ගෙන් තෘප්තිමත් වීමෙන් ආර්ථික අසහනකාරිත්වය හීනකර ගැනීමටත් ඒ අතරම සරල ජීවන ශෛලියක පරිමිතීන් හා සාරධර්ම ජනතාවගේ සිතට කාවැද්දීම් සිදු කිරීමටත් හැකිය. භාවනාව පුරුදු කිරීමෙන් මානව චිත්තය සදාචාර සම්පන්නතාවයෙන්ද, අධ්‍යාත්මිකවද, ස්වයං වර්ධනයක්, සිදුකරගන්නා අතර, ඒ හේතු කොට ගෙන පළමුව මිනිස් මනස තුල ජනිත වී පසුව ක්‍රියාත්මක වන සමාජ අසමගිය හා රාජ්‍ය විරෝධී කැරලි කෝලාහල සිදුකිරීමට තිබෙන ප්‍රවනතාවය ක්ෂය කිරීම උත්පාදනය කළ හැකිය. රාජ්‍යයක සාමය හා ප්‍රගතිය මේ අයුරින් තහවුරු වනු ඇත.

වර්තමාන ලෝකය විද්‍යාව හා තාක්ෂණවේදය ඇතුලත් අංශද්වයෙන්ම අතිශයින් ප්‍රගමනය වූ අවධියක පවත්නා නමුත් ස්වකීය ඥාන සම්භාරයේ ශීඝ්‍ර දියුණුවක් සමග සලකතහොත් එහි මානුෂික සාරධර්මයන්ගේ උග්‍ර පරිහානියක් දක්නා ලැබේ. වර්තමාන දේශපාලන ක්‍රියාවලියත්, ආර්ථිකයත්, අධ්‍යාපන පද්ධති සමූහයත් මෙම පරිහානියට බලපාන වගකිව යුතු වඩාත් වැදගත් හේතූන් වශයෙන් සැලකීමට සිදුවේ. මෙම සන්දර්භය තුල වර්තමානයේ පවත්නා දේශපාලන හා ආර්ථික චින්තනය හා අධ්‍යාපන පද්ධතීන් මානව පුරුෂාර්ථයන්ගේ සංවර්ධනයට ප්‍රමුඛතාවය ලැබෙන පරිදි සංශෝධනය වීම වඩාත් යෝග්‍යයයි සලකමු.

බුද්ධ ධර්මය වූ කලී විමුක්ති මාර්ග දේශනයක් මෙන්ම ජීවන මාර්ගෝපදේශනයකි. ජීවන මාර්ගෝපදේශනයක් වීමේ භූමිකාවේදී බුදු සමය ජනතාවගේ ආර්ථික, දේශපාලන හා සමාජමය ඇදහීම් හා ප්‍රතිපත්තීන් සමග අන්තර් ක්‍රියාවලියකට සම්බන්ධ වෙයි. ඉහත සඳහන් වන සමාජයේ විවිධ පරිදර්ශයන් පිළිබඳ තොරතුරුද වෙන් වෙන් වශයෙන් ගෙන බෞද්ධ ආචාර ධර්ම පද්ධතිය හා බුදු දහමෙහි මූලික ප්‍රතිපත්තීන් තුල විග්‍රහ කෙරෙමින් ලෝකයට නිවේදනය කිරීමට සුදුසු කාලය එළඹ ඇති බව අපගේ පිළිගැනීමය. දේශයක ප්‍රගතිය අවසාන වශයෙන් රඳා පවතින්නේ දේශයේ නිවැසි පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රගතිය මතය. වසර 1500 කට පූර්වයේදී බුදුන් වහන්සේ පහල වූයේ පොදුවේ මිනිස් ජීවිතය හා මිනිස් සංකල්ප පිළිබඳව බලපැවැත්වූ විවිධ දෘෂ්ඨීන්ගෙන් ගහන වූ, විවිධ පැටලීම්වලින් ආකූලවූ වික්ෂිප්ත වූ ලෝකයකටය. බුදුදහමේ විග්‍රහයන් තුළින් මෙම පැටලීම් සහිත දෘෂ්ඨී ජාලය විජටනය කොට මෙම ව්‍යාකූලත්වය හීන කිරීමට ජනතාවට හැකි විය. වර්තමානයේ පවා මෙම වික්ෂිප්ත සමාජයේ මෙම ව්‍යාකූලත්වයේ අන්ධකාරය තුලින් පැහැදිලි මාවතක් නිර්මාණය කරගැනීමට හැකියාව ඇති බවට අපට විශ්වාසයක් ඇත.

(ඉංග්‍රීසි ලිපි සංග්‍රහයක පළවූ ලිපියක සිංහලානුවාදය)

~

සේවය ඇගයීම

දේශබන්දු තිලක් ද සොයිසා
කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ හිටපු සභාපති (2017-2019)

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයට කීර්තිමත් සේවයක් ඉටු කළ දේශබන්දු තිලක් ද සොයිසා මහතා සංගමයේ සභාපති ධූරයෙන් ඉල්ලා අස්වීමට කරනු ලැබූ ඉල්ලීම 2019 ජූනි මස 06 වෙනි දින රැස්වූ කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩලය විසින් පිළිගන්නා ලදී.

එතුමා ඉල්ලා අස්වූයේ අයහපත් සෞඛ්‍ය තත්ත්වය සහ විශාල වගකීම් සහිත තවත් තනතුරු රාශියකින් මඳ විරාමයක් ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙනි.

වසර 33 කට අධික කාලයක සිට කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයට සාමාජිකයෙකු, වැඩසටහන්/ව්‍යාපෘති භාර ලේකම්වරයෙකු, උප සභාපති වරයෙකු වශයෙන් සේවය කළ අතර, එතුමාගේ සෙසු ආගමික/සාමාජීය හා ව්‍යාපාරික කටයුතු මධ්‍යයේදී පැවති දැඩි අවිවේකිත්වය මත වුවද, කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩලයේ ඒකමතික ඉල්ලීම මත සංගමයේ ඉතා වගකීම් සහගත තනතුරක් වන සභාපති තනතුර භාර ගනු ලැබීය.

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයට මෙන්ම සමස්ත ශ්‍රී ලංකාවේම ආගමික හා සමාජයීය සේවාවන් වෙනුවෙන් ශ්‍රමය හා ධනය පරිත්‍යාග කරනු ලැබූ පරපුරකින් පැවත එන මෙතුමා තම රාජකාරියට අමතරව සංගමයේ සේවාවන් වෙනුවෙන් ද මූල්‍යමය ආධාර කිරීමට පසුබට නොවීය.

මෙතුමා සංගමයේ ක්‍රියාකාරිත්වයෙන් ඉවත්වීම සංගමයට ඉමහත් පාඩුවකි. මෙම ඉවත්වීම සියලු සාමාජිකත්වයට "ද බුඩිස්ට්" සඟරාව ඔස්සේ මෙසේ දැනුම් දෙන අතර, එතුමාට ශුභ අනාගතයක් වේවායිද කියා අපි ප්‍රාර්ථනා කරමු.

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය

එක හඬක්. සුරක්ෂිත රටක්.

ස්වාධීන ජාතික බලවේගය

එන්න, අප සමග එක් වන්න
අමතන්න 0760231033

කොළඹ
තරුණ බෞද්ධ සංගමය

2019 අප්‍රේල් මස 21 වෙනි දින බෞද්ධ ක්‍රිස්තියානි, හින්දු, ඉස්ලාම් සහ සෙසු සියලු ආගම් අදහන ශ්‍රී ලංකාවාසීන් ට මෙන්ම මුළු මහත් ලෝකවාසීන්ගේ ම හද කම්පා කරවන සිද්ධියක් වූයේ "පාස්කු ඉරිදා" දේවමෙහෙය ට එක්වූ ක්‍රිස්තියානි බැතිමතුන්ට සහ අගනුවර ප්‍රධාන පෙලේ හෝටල් කිහිපයකට ත්‍රස්තවාදී බෝම්බ ප්‍රහාරයක් එල්ල වීම ය. බෝම්බ ප්‍රහාරයෙන් 260 කට ආසන්න පිරිසකගේ ජීවිත අහිමිවීමත්, තවත් සියගණනක් ආබාධිත තත්ත්වයට පත්වීම හෝ තුවාල/ශාරීරික පීඩාවන්වලට ගොදුරු වීමත් සිදු විය. මෙහිදී ඉතා සාමකාමීව තම ආගම අදහන කිතුනුවන්ගේ සිද්ධස්ථාන කිහිපයකට ද බරපතල හානි සිදු විය.

බෞද්ධ ජනතාවගේ ආගමික හා සමාජීය ප්‍රවර්ධනය උදෙසා 19 වන සියවසේ අගභාගයේ බිහිවූ දිවයිනේ ප්‍රමුඛ පෙලේ බෞද්ධ සංවිධානය වන කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය, තවත් සාමකාමී ආගමික කොට්ඨාශයකට ඇතිවූ මෙම අභාග්‍ය සම්පන්න සිද්ධිය සැලවූ වහාම, සංගමයේ නිලධාරීන් කිහිප දෙනෙක් අති උතුම් මැල්කම් කාදිනල් රංජිත් කොළඹ අගරදගුරුතුමා හමු වූ අතර, අප සංගමයේ බලවත් ශෝකය කිතුනු ජනතාවට පලකරමින් විපතට පත් ජනතාවට හා විනාශ වූ ආගමික සිද්ධස්ථාන ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා ගොඩනැගෙන අරමුදලට දායකවීම වස් මූල්‍ය පරිත්‍යාගයක් ද සිදු කරන ලදහ.

සිදු වූ අභාග්‍ය සම්පන්න සිද්ධිය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ සෙසු සියලු සාමකාමී ජන කොටස් ශෝකාකුලව පසුවන අවස්ථාවකදී දිවයිනේ ඇතැම් ප්‍රදේශ කිහිපයක මුස්ලිම් ජනතාව අරමුණු කොට කලකෝලාහලයක් පැතිරීම ආරම්භ වෙමින් තිබුණි. එහිදී ආරක්ෂක අංශවල මැදිහත්වී ම මගින් මෙම ගැටුම ව්‍යාප්ත වීමට ඉඩනොදී වළක්වා ගැනීමට හැකිවීම කාගේත් අස්වැසිල්ලට හේතුවක් විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනයෙන් බහුතරයක් වනුයේ සිංහල බෞද්ධ ජනතාවයි. එසේම පසුගිය කාලයේ දී ඇතිවූ දේශපාලනමය හා සමාජමය ප්‍රශ්නවල දී භික්ෂූන් වහන්සේලා ඇතුළු සෙසු ජනතාව ඒවාට දැක්වූ ප්‍රතිචාර හා විවිධාකාරයේ හැසිරීම් සමහර පාර්ශව විසින් අතිශය පක්ෂපාති ලෙස ලොවට හුවා දැක්වීමේ උත්සාහය මත මෙම ගැටුම ද, සිංහල බෞද්ධ ජනතාව පිට පැවරීමේ ප්‍රවනතාවයක් ඇතිවුනි. බෞද්ධ ජනතාව ඉතා අසාධාරණ ලෙසට සහ අවමානයට ලක් නොවන ආකාරයට කටයුතු කිරීමටත්, බෞද්ධයන් වශයෙන් අපගේ හැසිරීම් බෞද්ධාගමික ඉගැන්වීම්වලට අනුකූලව කොයි ආකාරයේ විය යුතු ද යන්නත් රටේ සිටින විවිධ ජන කොට්ඨාශ අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් එකම මගක ගමන් කිරීම රටේ අනාගත පැවැත්මට සුභදායක වන්නේ ය. මෙය අරමුණු කොට බෞද්ධ සංවිධානයක් වශයෙන් අපි ක්‍රියා කළ යුත්තේ කුමන ආකාරයට ද යන්න පිළිබඳ අප සංගමය සාකච්ඡා වට කිහිපයක් පැවැත්වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් හා වෙනත් ආගමික කණ්ඩායම් හා විද්වතුන් මෙවැනි අවස්ථාවක දී සාමකාමී සාමාන්‍ය ජනතාව වෙනුවෙන් ඉටු කළ යුතු කාර්යය කුමක්ද යන්න පිළිබඳව ද කළ විමසුමට අනුව,

"එක හඬක්, සුරක්ෂිත දේශයක්" යන තේමාව ඔස්සේ "ස්වාධීන බලවේගයක් ගොඩනැගීමේ" කාර්යයට කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය මැදිහත් වුනි.

මෙහි දී අන්තවාදී ත්‍රස්ත ප්‍රහාරයෙන් අනතුරුව රටපුරා විවිධාකාරයේ මතවාද ද පැන නැගෙමින් පැවතුනි. එකිනෙකාහට දොස් පවරා ගනිමින් ද දේශපාලනික, ආර්ථික, සමාජමය, ආගමික, සහ අධ්‍යාපන යන විවිධ ක්ෂේත්‍රවල අඩුලුහුඬු, උස්පහත්කම්, සැලකිලි, නොසැලකිලි සම්බන්ධයෙන් ද විවේචන ඇතිවිය. මෙකී කරුණු ද මූලික වශයෙන් සැලකිල්ලට ගනිමින් සංගමයේ පාලක මණ්ඩලයේ හා පාලන මණ්ඩලයේ පූර්ණ අනුමැතිය හා ආශිර්වාදය මත දියත්වුණු මෙම වැඩපිළිවෙල කිසිදු දේශපාලන අභිමතාර්ථයක් හෝ අනාගතයේදී යම්කිසි පුද්ගලයෙකු අරමුණු කොටගෙන සිදුවන නොවන බවට තීන්දු කළ අතර, මහජනතාව විසින් පත්කරගනු ලබන ඇතැම් පාලකයන්ගේ පුද්ගලවාදී හෝ පක්ෂපාතී ප්‍රතිපත්ති ඔස්සේ මහජනතාව පාලනය වනවාට වඩා මහජනයා විසින් රටේ කාටත් හිතකර හා සුභවාදී පහත දක්වා ඇති ප්‍රධාන කරුණු 4 ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක විය යුතු පාලකයකු තෝරා ගන්නා ලෙස ජනතාව දැනුවත් කිරීම අරමුණ විය.

(1) රටේ සැමට බලපාන එකම නීතියක් සැකසීම

(2) සෑම දරුවෙකුටම සමාන ලෙස බලපාන එක් අධ්‍යාපන ක්‍රම වේදයක් ගොඩනැගීම

(3) දේශීය ව්‍යාපාරිකයින් හා ගොවි ජනතාව නඟා සිටුවීමේ ක්‍රියාවලියක් ඇති කිරීම

(4) සියලු ආගම් සඳහා එක් අමාත්‍යාංශයක් පිහිටුවීම

ඉහත පොදු මහජනතාවට බලපාන කරුණු කෙරේ මහජනතාවට වගකියන නායකයෙකු බිහිකරගත යුතු බවට ජනතාවට කරුණු අවබෝධ කරවීමේ අරමුණ මත කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය විසින් පළමු කොට දිවයින පුරා පිහිටි 16,000 ක් තරම් වූ බෞද්ධ විහාරස්ථානවල ගරුතර ස්වාමීන් වහන්සේලාට ලිපියක් ඉදිරිපත් කළ අතර, එහි අන්තර්ගතය පිළිබඳව එකඟතාවයකට පත්වන්නේනම් තමන් වහන්සේලාගේ දායක සභා දැනුවත් කරන මෙන් ද ඉල්ලීමක් කෙරුනි. මීට සමගාමීව කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයන්හි විහාරස්ථානවල ගරුතර ස්වාමීන් වහන්සේලා කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගම් මූලස්ථානයට වැඩම කරවා, සාකච්ඡා වටයක් පැවැත්විය. දිවයින පුරා පිහිටි අප සංගමයට අනුබද්ධ ක්‍රියාකාරී තරුණ බෞද්ධ සංගම් 200 කට අධික සංඛ්‍යාවක් දැනුවත් කළ අතර, එම අනුබද්ධ තරුණ බෞද්ධ සංගම් ද, විද්වතුන් ද, විශේෂිත ආරාධිත පිරිස් ද ජනමාධ්‍යවේදීන් ද, ක්‍රිස්තියානි, හින්දු, මුස්ලිම් ආගම් සංවිධාන නායකයන් ද විවිධ අවස්ථාවන්හිදී සංගම් මූලස්ථානයට කැඳවා මේ සම්බන්ධයෙන් කරුණු පැහැදිලි කර දුනි.

ඉන් අනතුරුව, දුර පළාත්වල ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩපිළිවෙලට අනුව මෙම වාර්තාව සකස් කරන ජූලි මාසයේ මැද භාගය වන විට, වේයන්ගොඩ, මහනුවර, නුවරඑළිය, කුරුණෑගල, රාගම, අම්පාර යන ප්‍රදේශවල රැස්වීම් පැවැත්වූ අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාන ගත විදේශීය තානාපති අංශ 50 කට ආසන්න සංඛ්‍යාවක් දැනුවත් කිරීමෙන් පසු, පසුගිය දිනෙක බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවට එකී තානාපතිවරුන් හා එම නියෝජිතයන් ගෙන්වා සාකච්ඡාවක් පවත්වන ලදී.

ජාතික අවශ්‍යතාවයක් හා වැදගත් කමක් ඇති මෙම වැඩපිළිවෙල මගින් ඉඳුරාම ජනතාව හමුවී කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට අමතරව විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාර්ගයෙන් ප්‍රචාර ලබා දීම ද අත් පත්‍රිකා, ස්ටිකර්, පෝස්ටර් හා සංගමයේ මුහුණු පොත හා වෙබ් අඩවිය ආදිය මගින් ජනතාව දැනුවත් කිරීම ද සංගමය මගින් මේ වන විට සිදු කෙරෙමින් පවතී. ඉදිරියේදී ද ප්‍රාදේශීය වශයෙන් මෙවැනි ආකාරයේ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් කිහිපයක් ද සංවිධානය වෙමින් පවතී. මේ සඳහා සංගමය දරන වියහියදම්වලින් කොටසක් පියවා ගැනීම සඳහා සංගමයට සම්බන්ධ හා එයට පරිබාහිර පරිත්‍යාගශීලීන් ඉදිරිපත්වීම පැසසිය යුත්තකි.

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ මෙම ජනතාව දැනුවත් කරවීමේ උත්සාහය අනාගත පරපුරට යහපත් ව ජීවත්වීමට සුදුසු රටක් ගොඩනැගීම එහි ඒකායන අරමුණ වේ.

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ ප්‍රවෘත්ති

සමස්ත ලංකා බෞද්ධ කෙටි නාට්‍ය උත්සවය

38 වන සමස්ත ලංකා බෞද්ධ කෙටි නාට්‍ය තරගාවලිය 2019 ජුලි මස 06 වන දින බොරැල්ලේ පිහිටි කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගම් ප්‍රධාන ශාලාවේදී පැවැත් වූ අතර, එදින ආරාධිත අමුත්තා ලෙස සහභාගි වූයේ ප්‍රවීණ රංගධර ශ්‍රියන්ත මෙන්ඩිස් මහතා ය.

දිවයින පුරා පිහිටි පාසල්/දහම් පාසල් 22 ක් මෙම තරගය සඳහා ඉදිරිපත් වූ අතර, මෙවර පළමුවෙනි ස්ථානය හිමි කරගනු ලැබුවේ උච්ඡංග ජාතකය ඇසුරින් "තීරණ තීන්දු" නාට්‍යය ඉදිරිපත් කළ මීගමුව, බෝලවලාන ආවේ මරියා කන්‍යාරාමයයි. එම පාසලේ දරුවන් පිරිසක් ද පසුගිය අප්‍රේල් මස 21 දින සිදු වූ "පාස්කු ඉරිදා" ප්‍රහාරයේ සෘජු බලපෑමට ලක්ව තිබියදී පළමු ස්ථානය ලබා ගැනීම විශේෂ කරුණකි. දෙවන ස්ථානය හිමිවූයේ සම්බුලා ජාතකය ඇසුරින් "සම්බුලා" නාට්‍යය ඉදිරිපත් කළ හොරණ ශ්‍රීපාලි විද්‍යාලයට ය.

තෙවන ස්ථානය හිමිවූයේ කුලාවක ජාතකය ඇසුරෙන් "බූමරංගය" නාට්‍යය ඉදිරිපත් කළ හොරේතුඩුව ශ්‍රී ඥාණවිමල දහම් පාසලට ය.

සිව්වන ස්ථානය දිනා ගත්තේ සම්මෝදමාන ජාතකය ඇසුරෙන් "දැල සිඳලා" නාට්‍යය ඉදිරිපත් කළ එප්පාවල ශ්‍රී සුමේධ දහම් පාසලයි.

මෙහිදී දක්ෂතම නළුවාගේ චරිතය රඟපෑම වෙනුවෙන් බෝලවලාන ආවේ මරියා කන්‍යාරාමයේ ඊ.ආර්.එම්. සමාධි නිමේෂා ශිෂ්‍යාව ද දක්ෂතම නිළිය වශයෙන් හොරණ ශ්‍රී පාලි විද්‍යාලයේ ශෂිනි දිල්ශානි පෙරේරා ශිෂ්‍යාව ද තෝරා ගැනුණි. හොඳම අධ්‍යක්ෂණය සඳහා පිරිනැමෙන මුදල් ත්‍යාගය හා කුසලානය හිමි කර ගන්නා ලද්දේ බෝලවලාන ආවේ මරියා කන්‍යාරාමය ඉදිරිපත් කළ "තීරණ තීන්දු" නාට්‍යය අධ්‍යක්ෂණය කළ රන්දික විමලසූරිය මහතා විසිනි.

පළමු වටයට පැමිණි නාට්‍ය අතරින් අවසන් වටයට නොතේරුණු නාට්‍ය කණ්ඩායම්වල දක්ෂ ලෙස රඟ දැක්වූ දරු දැරියන් හට රු. 2500/- බැගින් මුදල් ත්‍යාගයක් සමග ඇගයීම් කුසලතා 13 ක් ද පිරිනමන ලදී.

වලාන, ලක්ෂ්මී ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ අලුත් අවුරුදු උත්සවය

2019 සිංහල අලුත් අවුරුදු උත්සවය 2019.04.28 වෙනි ඉරිදා වලාන ලක්ෂ්මී ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ පැවැත්වීමට කටයුතු සුදානම් කර තිබුනත්, අප්‍රේල් 21 වෙනි දින සිදුවූ "පාස්කු ඉරිදා ප්‍රහාරය" හේතුවෙන් එය 2019.05.30 වෙනි දින පැවැත්විය.

අවුරුදු ක්‍රීඩා හා වෙනත් විනෝදාත්මක වැඩසටහන් නොපැවැත්වුනු අතර දරුවන්ට විශේෂ දිවා ආහාර වේලක් ලබා දුනි. ඊට සමගාමීව පැවති හමුවේදී දරුවන්ට අලුත් අවුරුදු ඇඳුම් කට්ටලයක් බැගින් හා තවත් තෑගි රාශියක් බෙදා දුනි.

ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය භාර ලේකම් හා සංගමයේ උප සභාපති මේජර් ඩබ්.එම්. වීරසූරිය මහතාගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවැති එම උත්සවය නිවාස කළමණාකාරවරිය විසින් මනාව සංවිධානය කර තිබූ අතර, සංගම් මූලස්ථාන නිළධාරින්, නිළධාරිනියන් හා සේවක මණ්ඩලය මෙයට සහභාගි වූහ.

වෙසක් ධර්ම දේශනා මාලාව සහ පොසොන් උත්සවය

2563 බුද්ධ වර්ෂයත් සමග එළැඹි වෙසක් පොහොය දිනය නිමිත්තෙන් සංගම් මූලස්ථානයේ මෙන්ම ගාමිණී මාතා වැඩිහිටි නිවාසයේ සහ වලාන ලක්ෂ්මී ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ ද ශීල ව්‍යාපාර පවත්වන ලදී.

මෙම වසරේ ද ශීල ව්‍යාපාරයට අමතරව ධර්ම දේශනා මාලාවක් 2019.05.13, 14,15,16 සහ 17 යන දිනවල සංගම් මූලස්ථානයේ දී පවත්වනු ලැබී ය. එම ධර්ම දේශනා, මංගලධර්ම කීර්ති ශ්‍රී පූජ්‍යපාද බොරැල්ලේ කෝවිද ස්වාමීන් වහන්සේ, ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍යපාද මඩවල ධම්මික ජිනවංශ ස්වාමීන් වහන්සේ, පූජ්‍යපාද ලුණුගම්වෙහෙරේ සුනීත ස්වාමීන් වහන්සේ, රාජකීය පණ්ඩිත පූජ්‍යපාද බෝදාගම සුමනජෝති ස්වාමීන් වහන්සේ සහ මහාචාර්ය පූජ්‍යපාද පිටිගල විජිත නායක ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් පවත්වන ලදී.

පොසොන් පොහොය දින සීල භාවනා වැඩසටහනට සමගාමීව මරණයට කැප වූ ගවයින් 10 දෙනෙකු නිදහස් කරනු ලැබිය. ගවයින් නිදහස් කිරිමේ පිංකම සඳහා පෙර වසරවල මෙන්ම පරිත්‍යාගශීලීන්ගේ දායකත්වය සහ සංගමයේ ද දායකත්වය ලැබුණි. එදින එම වැඩසටහනේ අනුශාසනාව පවත්වනු ලැබුවේ රාජකීය පණ්ඩිත පූජ්‍යපාද බෝදාගම සුමනජෝති නායක ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් ය.

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ උප සභාපති මේජර් ඩබ්ලිව්.එම්. වීරසූරිය (විශ්‍රාමික)ගේ අභාවය

කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ උප සභාපතිවරයෙකු වූ මේජර් ඩබ්ලිව්. එම්. වීරසූරිය හදිසියේ ඇතිවූ අසනීප තත්ත්වයක් හේතුවෙන් 2019.08.04 දින අභාවප්‍රාප්ත විය.

වසර 15කට අධික කාලයක සිට මෙම සංගමයට අගනා සේවයක් ඉටුකළ මොහු මියයන අවස්ථාව වන විට සංගමයට අයත් වලාන ලක්ෂ්මී ළමා සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානයේ ශාඛා ලේකම් වශයෙන් ද සංගමයේ උප සභාපති වරයෙකු වශයෙන් ද සේවයේ යෙදෙමින් සිටියේ ය.

මෙම සේවාවන් අතරට, සංගමය විසින් රැක බලාගන්නා කිසිවෙකුගේ පිළිසරණක් නොමැති වලාන ළමා නිවාසයේ දරුවන්ගේ ශුභ සාධනය හා අනාගතයේදී රටට යහපත් පුරවැසියෙකු මෙම අසරණ දරුවා තුළින් බිහිකිරීමට එතුමාගේ වූ කැපවීම ප්‍රශංසනීය ය.

සංගමයේ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඊට මොහුගෙන් ලැබුණු දායකත්වය ඉමහත් ය. ආයතනයට ඉතා සුහදශීලි හා වගකිවයුතු සේවයක් ඉටුකළ මොහුගේ වියෝවීම සංගමයට බරපතල පාඩුවකි.

එතුමන්ට නිවන් සුව අත්වේවායි කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය ප්‍රාර්ථනා කර සිටී.

අනුබද්ධ තරුණ බෞද්ධ සංගම් පුවත්

මෙම කාලසීමාව තුළ කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය ට අනුබද්ධ තරුණ බෞද්ධ සංගම්වල විශේෂ ක්‍රියාකාරීත්වයක් වශයෙන් පෙන්වා දිය හැක්කේ සංගමය විසින් දියත් කරනු ලැබූ 'එක හඩක්, සුරක්ෂිත රටක්" යන තේමාව ඔස්සේ "ස්වාධීන ජාතික බලවේගයක් ගොඩනැගීම" සඳහා වූ ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනට දැක් වූ ක්‍රියාශීලී සහභාගීත්වයයි.

මෙහි දී කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය දිස්ත්‍රික් නියෝජිත රැස්වීමක් 2019.05.28 වෙනි දින පැවැත්වූ අතර ඒ සඳහා කුරුණෑගල, මහනුවර, වාද්දුව, මාතර, කෑගල්ල, බදුල්ල ඌව, රාගම, මහරගම, පන්නිපිටිය, කොලොන්නාව, ගාල්ල සහ කැලණිය යන තරුණ බෞද්ධ සංගම්වල නියෝජිත මහත්වරු සහභාගී වූහ.

මෙම දිස්ත්‍රික් නියෝජිත සමුළුවේ ගත් තීරණයන් අනුව ඉහත වැඩපිළිවෙල දීපව්‍යාප්තව ගෙන යාමේ අවශ්‍යතාව මත දිවයිනේ පිහිටි සියලුම තරුණ බෞද්ධ සංගම් වෙත ලිපියක් ඉදිරිපත් කරන ලද අතර එම ලිපිය මගින් කරන ලද ඉල්ලීම අනුව කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගම් මූලස්ථානයට අනුබද්ධ තරුණ බෞද්ධ සමිති විශේෂ සම්මේලනය සඳහා සමිති 62කින් නියෝජිතයෝ 146 දෙනෙක් සහභාගී වූහ.

ස්වාධීන ජාතික බලවේගයක් ගොඩනැගීම සඳහා ඉවහල් වූ කරුණු පිළිබඳ මෙහිදී දීර්ඝ වශයෙන් සාකච්ඡා කරන ලද අතර පැමිණි නියෝජිත සැමගේ එකඟත්වය හා මෙම වැඩපිළිවෙල ඉදිරියට ගෙන යෑමේ අවශ්‍යතාව පෙන්වා දෙන ලදී.

ඒ අනුව ප්‍රාදේශීය වශයෙන් රැස්වීම් මාලාවක් කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගමය සංවිධානය කරන ලද අතර මෙහි පළමු රැස්වීම 2019.06.29 වන දින හිරිපිටිය තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ සංවිධානය යටතේ වේයන්ගොඩ බණ්ඩාරනායක මාවතේ ශාන්ති ප්‍රජා ශාලාවේ දී පැවැත්වූ අතර ඊට ගරුතර ස්වාමීන් වහන්සේලා, ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ තරුණ බෞද්ධ සමිති සහ වෙනත් සමිති සමාගම්වල නියෝජිතයන් විශාල පිරිසක් සහභාගී වූහ.

මීලඟ රැස්වීම් 2019.07.06 වන දින පෙරවරුවේ මහනුවර තරුණ බෞද්ධ සංගමයේ සංවිධානය යටතේ එහි ප්‍රධාන ශාලාවේ පැවැති අතර ඒ සඳහා ප්‍රදේශයේ නායක ස්වාමීන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ ගරුතර මහා සංඝ රත්නය ඇතුලු විශාල පිරිසක් සහභාගී වූහ. එදිනම පස්වරුවේ නුවරඑළිය තරුණ බෞද්ධ සමිති නිලධාරීන් විසින් රැස්වීමක් සංවිධානය කළ අතර ඒ සඳහා ද විශාල පිරිසක් සහභාගී වූහ.

2019.07.07 වන දින පස්වරුවේ කුරුණෑගල තරුණ බෞද්ධ සංගමය සංවිධානය කරන ලද රැස්වීම එම සංගම් ප්‍රධාන ශාලාවේ දී පැවැත්විණි.

2019.07.20 වෙනි දින අම්පාර ඓතිහාසික දිගාමඩුල්ල තරුණ බෞද්ධ සංගමය විසින් අම්පාර නගර සභා ශාලාවේ දී රැස්වීමක් පවත්වනු ලැබීය.

2019.08.04 වන දින පාතදුම්බර තරුණ බෞද්ධ සංගමය විසින් සංවිධානය කරනු ලැබූ රැස්වීම වත්තේගම නගරයේ පිහිටි තරුණ බෞද්ධ සංගම් ගොඩනැගිල්ලේ දී පවත්වන ලදී.

මෙම රැස්වීම් මාලාවේ තවත් රැස්වීම් බොහොමයක් නුදුරේදී පැවැත්වීමට තරුණ බෞද්ධ සමිති ඉදිරිපත් වී ඇති අතර ඒ අතර අගුණකොලපැලැස්ස, වලස්මුල්ල, මහරගම යන ස්ථානයන් හී දී රැස්වීම් පැවැත්වීමට මේ වනවිටත් කටයුතු සූදානම් කර ඇත.

"ද බුඩිස්ට්"

The Buddhist

Founded 1888

Editor in chief - Mr. Sunil S. Sirisena
Editor - Mr. Piyadasa Wattegama
Asst: Editor - Mr. Kusumabandu Samarawickrama

Vol. CXXXIX BE2563 No. 02 August CE 2019

Editorial

Facing the prevailing Social Milieu as Buddhists

It is clear, even to a casual observer, that the social milieu that we face in Sri Lanka today is one disturbed by turmoil to an extent that was not present previously. It is a product of history that Sri Lankan Society is a blend of a variety of racial, religious and ethnic communities. While the five-fold racial composition that prevailed in the last century has since got reduced to a quartet with the near total fading of a minority community by emigration, the religious composition remains unchanged as a quartet, each unit progressively increasing in number and power. This composition is bound to survive while the proportions might vary with growth in population.

Whatever be the extent of diversity of the turmoil, it is testimony to the degree of personal advancement and intellectual maturity of our population that it faced occasional disruptions that occurred at times, not so close to one another in Sequence, with fortitude and diplomacy and succeeded in maintaining an atmosphere of peace and restoring normalcy within a brief period. Since the Sinhala Buddhists formed the majority, it was to be expected that a greater degree of responsibility lay on them for maintaining inter-racial and inter-religious harmony.

Buddhists received this capacity and acumen to face the unexpected disruptions of social harmony that occurred from time to time with forbearance and equanimity from the serene teachings of Buddha Dhamma. It was the discipline and restraint that we imbibed from Buddhism that fortified us with this sense of patience.

Buddha Dhamma is fundamentally a teaching that shows the way of Release from the bonds of Samsara and remained in that character during the period of the Buddha and a few centuries that ensued. However, in the course of time, after a certain period it metamorphosed as a social force that infused a national and a religious identity to its faithful followers. With this development, our Spiritual Mentors, the Members of the Sangha became the Temporal Leaders of the Buddhist Society. This development started in Sri Lanka with the very introduction of Buddhism to the island and the infusion into the social and political fabric that ensued. Royalty became the Secular protectors of the Sasana. It was this inspiration that induced King Dutu Gemunu to declare that his war against invader Elara, a Hindu was "not in glorification of his regime but for the resurgence and stability of the Buddha Sasana".

When the British Colonial authorities raised their flag the Union Jack in Kandy before the signing of the Kandyan Convention in 1815, Ven. Variyapola Sumangala Thero demonstrated his objection by forcibly pulling it down being inspired by the religious and national feeling that he dearly cherished. When Anagarika Dharmapala addressed his clarion cell to "Awake and Retrieve Buddha Gaya" he addressed the Sinhala Buddhists who were imbued with religious devotion. In all these instances it stands to our credit that the Sinhala Buddhists contained their religious emotion within limits being disciplined by the Buddhist spirit of Metta. We observe this in all instances when Sinhala Buddhist leaders had taken the lead to defend Buddhist interests.

When religion becomes a major component of a State's responsibility, an ancillary of the development is that religion becomes the basis of social superiority. Eventually, a power struggle could develop amongst the religious groups to reach this superiority. If this situation endangers the stability of the Buddha Sasana, the Buddhist public would be drawn, even reluctantly, to defend its position. Buddhism being a religion founded on Loving Kindness, it is imperative that Buddhist Public should act with maximum restraint and understanding, displaying their true dedication to the spirit of Universal Love and Compassion. Let us face the prevailing Social Milieu as Sincere and True Buddhists cherishing Universal Love – Metta.

May the Blessing of Noble Triple Gem be with all.

Editor

Ven Denike Ananda Thero

Bhanaka Tradition of Preserving Buddha Dhamma

The methodology identified in Buddhist Scriptures as "Bhanaka" Tradition was the technique of preserving Tri Pitaka in ancient times. Since there was no technique for reducing to a form of writing the act of committing to human memory was the sole medium of preserving the Dhamma. This practice is also traditionally identified in the Scriptures as Genaelogical Thundering of Tripitaka (Tripitakabhigamana). It is the practice of preserving for future any system of learning from generation to generation by committing to rote memory.

Although the format Inauguration of the Bhanaka Tradition took place at the First Buddhist Council that was convened a few months after the Parinibbana of the Buddha, the practice of preserving the Dhamma by committing to memory and reproducing orally when required was in vogue amongst the community of Bhikkhus even prior to this event. All the Senior Bhikkhus were Bhanakas by practice. Venerable Ananda Thero was an erudite Bhikkhu who had stored in memory almost the whole of Tripitaka. He was renowned for his exceptional proficiency over Sutta Doctrines. Being congenitally gifted with superior mnemonic powers be cultivated the practice of reminiscing concepts of Dhamma that he had retained in memory. This methodology was an aid to preserve in memory essential doctrines without allowing them to fade away.

A variety of expressions appears in the Suttas signifying certain characteristics of the doctrines. They are (in Pali) pannapana (discovering) pattapana (establishing), vivarana (uncovering) and vibhajana (analysing). The appearance of these concepts serves to demonstrate that the Sutta Literature was not a prosaic presentation of facts but a field that has been subjected to scientific analysis from early times.

During the life-time of the Buddha there were three erudite Bhikkhus, apart from Venerable Thera Ananda who had specialised in the field of literary investigation of the Sutta Discourses. Maha Thero Sariputta was accorded the honorific title Dhamma Senadhipathy (Commander of the Dhamma). Maha Thero Moggallana was known as Dhamma Purohitha (Chief Chaplain of Dhamma) Maha Thero Maha Kassapa was accorded the title Dhamma Adhikari (Director of Dhamma) Maha Thero Ananda was Dhamma Bhandagarika (Treasurer of Dhamma). Maha Thero Sariputta instituted requisite protection and security for Dhamma, while Maha Thero Moggallana provided necessary explanations and solved all perplexities of Dhamma. Maha Thero Kassapa the Director of Dhamma sub-divided Dhamma and accomplished all matters of organisation. They were the prominent and leading Maha Theros who executed the functions of Bhanakas though not formally recognised by the Sasana.

At the First Buddhist Council, the task of rehearsing the entirety of Sutta Scriptures was executed by Maha Thera Ananda. He classified and segmented the principles like arranging flowers on a temple altar based on sizes and colours.

These proceedings are explicitly described in the Sinhala classical Text "Pujavaliya. Maha Thera Maha Kasyapa organised the contents of Sutta Pitaka according to a thematic pattern based on the contents. According to a semantic categorisation determined at Councils the entire Tripitaka is said to consist of an assortment of 84000 units of Dhamma (Dhammakkhandha) Abhidhamma pitaka containing 42000 units and Sutta and Vinaya Pitakas - 21000 each. The entirety of the Tripitaka with English Translations is accessible today through internet.

According to a segmentation determined at the First Council, the Sutta Pitaka was sub-divided into five segments identified as Nikayas, namely the Digha Nikaya, Majjhima Nikaya, Samyutta Nikaya, Anguttara Nikaya and Khuddaka Nikaya. Long Suttas were clustered as the Digha Niyaya. Maha Thera Kassapa entrusted the pupils and succeeding pupils of Maha Thera Ananda to preserve the Digha Nikaya by memory. Accordingly this Community of Bhikkhus came to be designated as Digha Bhanakas. This was the first Bhanaka Group to be so designated. Majjhima Nikaya comprises middle length Suttas. The maintenance of this collection by memory and oral tradition was delegated to the pupilary leneage of Maha Thera Sariputta who had since entered Parinibbana. This Community of Bhikkhus came to be designated as Majjhima Bhanakas.

Samyutta Nikaya is a collection of brief discourses, some limited even to a single stanza epitomising a single doctrinal concept. Kosala Samyutta, Devata Smyutta are examples of segments. Maha Thera Maha Kasyapa volunteered to preserve this collection of Discourses.

His pupils, accordingly came to be designated as Samyutta Bhanakas. Anguttara Nikaya is a collection of Suttas of varying length arranged into groups in numerical order the first group being a colleciton of suttas dealing with a single topic on tenth titled Ekaka Nipata, the second collection of Diads, titled Duka Nipata, the third dealing with Triads designated Tika Nipata in ascending order to Eleventh dealing with groups of eleven cognate doctrines termed Ekadasaka Nipata. The leneage of Bhikkhus who were entrusted with the task of preserving Anguttara Nikaya came to be designated Anguttara \ Bhanakas. Khuddaka Nikaya is a Grouping of 15 collections of facets of Dhamma at present assuming the character of books each given a title. Signifying the character of contents. Dhammapada Jataka, Thera Gatha, Theri Gatha, Udana, Vimana Vatthu may be cited as examples. The Suttas being mostly in metrical verse the entire Community of Bhikkhus was expected to memorise them. Hence the entire Community of Bhikkhus became Kuddhaka Bhanakas. Since Vinaya Rules were applicable exclusively to Bhikkhus and Bhikkhunis a Group of Senior Bhikkhus had been formed to maintain the continuity of Vinaya Pitaka called Vinaya Bhanakas.

The Segment of the Tripitaka rehearsed first at the First Council was Vinaya, while Maha Thera Kasyapa functioned as the Question Master Maha Thera Upali supplied the answers.

Subsequently, Vinaya Pitaka was sub-divided into five parts named according to the importance of Rules and the pattern of their application and observance.

The Sub-Divisions of the Vinaya were Parajika, Pacittiya, Parivara, Cullavagga and Maha Vagga classified according the character of the contents. Every Vinaya rule has been recited and examined according to a comprehensive scheme comprising (a) Origin (Nidana), (b) Individual (Puggala) (c) Subject (Vatthu) (d) Rule (Pannatti) (e) Sub-Rule (Anu Pannatti) (f) Eccilesiastical Offence (Apatti) (g) Innocence (Anapatti). Thereafter five new groups of Reciters (Bhanakas) came into existence called, Parajika Bhanaka, Pacittiya Bhanaka etc. covering all five segments. The task of preserving the purity of Vinaya Code free from contamination was entrusted to Maha Thero Upali.

Until the promulgation of the decisions of the Third Buddhist Council, Abhidhamma was treated as a component of the Sutta Pitaka. The Community of Bhikkhus who had been preserving Abhidhamma till such time had been preserving Abhidhamma till such time had been designated as Motika Dhara, Matika in Pali meaning "tabulated summary", a group of analogous subjects. In consequence of the rulings made at the Third Buddhist Council, the aggregate of Abhidhamma Doctrine was partitioned into Seven Textual Divisions, each designated as Prakarana (translated as treatise). The Seven Treatises were Dhamma Sangani, Vibhanga, Dhatu Katha, Puggala Pannatti, Yamaka, Patthana and Kathavatthu.

The Monastic Dynasty that assumed guardianship over Abhidhamma Treatises was that of Maha Thera Moggaliputta Tissa Thera. Accordingly seven new Bhanaka Groups came into existence. They came to be designated according to the Treatise each preserved, such as Dhamma Sangani Bhanaka, Vibhanga Bhanaka and so forth.

Accordingly a totality of seventeen Bhanaka Dynasties were delegated to preserve the Tripitaka comprising five for Sutta Pitaka, five for Vinaya Pitaka and seven for Abhidhamma Pitaka. However, in course of time a separate group of Bhikkhus volunteered to prove the Jataka Collection, a component of Khuddaka Nikaya. They were designated as Jataka Bhanakas. Eventually the totality of Bhanaka Dynasties increased to eighteen and the entire Community of Bhanakas came to be identified by the Group Designation Attharasa Bhanaka (Eighteen Bhanakas).

(A translation of a Sinhala Article that appeared in the Budu Maga monthly Journal of Bak Full Moon Poya Day, 19th April 2019.

Destruction of Life (Panaghata) and Suicide

Ven. Agalawatte Nanavimala Thera

Expressions such Panatipata meaning "killing" or Destruction of Life are concepts familiar to Buddhist devotees. This is a subject that merits careful consideration in the present context. It is well recognised that the line of conduct (Patipada) that transforms a non-Buddhist into a Buddhist is, basically, the observance of Five Precepts. The first step of this programme in the promise to abstain from killing or destruction of life of an animal, any living organism in the broadest sense, it connotes the foremost characteristic that the distinguished a Buddhist, namely abstinence from violence of all descriptions.

The term 'satta' (animal) when conceived in a broad context denotes not only human beings and animals but encompasses all living beings and organisms including micro-organisms. Thus Buddhism enjoins that Buddhists should pervade thoughts of loving Kindness (Metta) towards all living beings. Before unfolding details of Buddhist view on this subject, it is opportune and relevant to present a brief outline of corresponding injunctions of other religions.

Samannaphala Sutta reveals that there were six other renowned Religious Teachers contemporary with the Buddha and presents summaries of the religious philosophies they professed. The religious concept that Purana Kassapa promulgated was one that promoted destruction of life in examining the hypothesis that formed the basis of his teaching it is relevant to make reference to the following tenets that he espoused. He declared in the course of his preachings- "When performing an act which would involve amputation of arms or legs of human beings, torturing them tormenting them, debilitating them the perpetrator of such acts acquires no unwholesome result. Even if one were to slaughter all living beings on earth with a saw and heap their flesh in one mass he acquires no sin. Likewise one acquires no merit by performing mass donations and distributions of gifts".

We can well imagine what harmful results would invariably ensue if these religious philosophies are infused into the society. These philosophies would predicate total annihilation of humanity and man's right to live on earth.

Another member of the group of Six Teachers was the Jain Teacher Vardhamana Mahavira. He was the twenty fourth in the Lineage of Jain Teachers. His philosophy was totally opposite of that of Purana Kassapa. Jainism embodied a doctrine of extreme non-violence. This view is deeply ingrained in his teaching. His followers were strict vegetarians.

They avoided even consuming roots unearthing which involved disturbing the stability of the earth. They abstained totally from causing any harm or injury not only to animals but even to plants. They avoided using clothes woven out of animal products such as wool or leather. They carried a broom while walking in order to sweep from the path beings who might get destroyed if treaded upon. They abstained from journeying in the night fearing they would tread upon small creatures on the ground. They drank only water filtered to remove minute living organisms who would enter their bodies and get destroyed.

They covered their noses with masks to prevent micro-organisms entering the respiratory system Accordingly to their teaching the noblest and most compassionate act one could perform is to save the life of another being. They called it the Gift of the Freedom from Fear, figuratively meaning life. Buddhism points out that these doctrines are not those that can be put into practice in real life. Accordingly, the Jain brand of non-violence is one leading to Impractical Benevolence.

When the provisions of the Universal Declaration of Human Rights adopted by the United Nations on the 10th December 1948 are examined it is revealed that a large majority of principles promulgated by the Buddha Dhamma are included in the Declaration. The First and Second clauses of the Declaration state that all human beings are born free and are entitled to all rights as citizens free from limitations. Furthermore it enjoins that due recognition should be accorded to rights of equality, there should be no restriction of the freedom to live and think, protection from Law and Freedom - from torture and discrimination. All these freedoms and rights are ensured in the teachings of Buddhism. Buddhism debars one individual destroying the life of another. This injunction is applicable with equal authority to ordained priests as well as to lay folk. It is also prescribed as a Cardinal Rule of the Bhikkhus Vinaya Code breach of which results in irreversible deprivation of continuity in the priesthood.

Rules of discipline for Bhikkhus and Bhikkhunis (Vinaya) require strict observance of freedom from violence. They should abstain from destroying life, avoid holding in their hands clubs and weapons, be modest and inbued with merciful thoughts and be infused with thoughts of benevolence and sympathy towards all living beings. This clearly demonstrates that both the teachers and the disciples were totally free from malevolen thoughts.

While murder of a human beings is classified in the Bhikkhus Vinaya as a Cardinal Offence (Parajika) resulting in unredeemable loss of priesthood the act of killing an animal is treated as a lesser offence (pacittiya). Another aspect of Buddhism that these rules signify is that in Buddhist moral law the term life (pana) encompasses both human and animal life. Even destruction of plant life is treated as a minor violation of rules of Discipline for Bhikkus. The Buddhist Terminology has a number of vocables to signify life or living being such as Pana, Satta, Bhuta. Karaniya Metta Sutta has the following classification of the animal kingdom.

1. Quaking, steadfast - Tasa - Thavara
2. Long, Medium, Short, Minute Huge- Digha Majjhima, Rassa, Anuka, Thula
3. Living afar living near - Dure, avidure, vasanthi
4. Visible, invisible - dittha, adittha
5. Dwelling, seeking birth - Bhuta, Sambhavesi

In this classification, the group Tasa represents ordinary Human Beings while Thavara represents Arahants. Ordinary Human Beings are subject to fear while Arahants are free from trepidation.

Buddhism holds human life in high esteem. Hard is it to be born as a human being states a canonical stanza. Human birth is the result of good Kamma. Accordingly, human life should be credited with high value. Potapiya Sutta enjoins that, in this context, if one intends to cause harm to another living being one should reflect thus before attempting such act. "If i intend to destroy life of another, my own self would accuse me. I am destined to be born in pargatory after death. The privation that torments a destroyer of life would not visit one who does no such act. Abstaining from destroying life is thus called protection of life.

An admonition of the Buddha runs thus:

Every one fears punishment
Every one fears death
Every one loves life
Taking oneself as example
Destroy not another
Torment not another

Accordingly, in terms of the teachings of the Buddha not only killing another being, but killing oneself is an unwholesome act, a highly censurable crime.

Accounts are available of Bhikkhus who committed suicide during the life time of the Buddha. Examples are the incidents relating to suicides of Thera Godhika and Thera Channa.

Thera Godhika who was living at Mount Isigili was deeply engaged in meditational practice. However, intensely he concentrated in his endeavour he failed to realise his objective in time. He reached the levels of Absorption (Jhana) on six occasions but failed to extinguish defilements. In a state of near frustration he determined on the seventh occasion that he would rather die than fail in his endeavour. As he failed to realise in time, he reclined on the bed and started cutting his neck with a shaving razor. He felt intense pain and observed blood flowing. He concentrated on the two objects, blood and sensation of pain and attained Arahanthood before passing away.

This episode introduced the phenomenon of Vasavarththi Mara. Mara appeared in the figure of a Pute-Player and sought the Thera's place of re-birth, but failed. On making inquiries from the Buddha he was told that Thera Godhika became an Arahant and entered Nibbana before death and there was no rebirth for such individual.

It is clear that though Thera committed suicide he did so in his fervent zeal for attaining Nibbana, a noble ideal. However, if one were to terminate one's life without any such noble basis, it would rebound to his run through Samsara. Even though one's body belongs to oneself he cannot be deemed to be entitled to destroy it at his will without any basis. Life, to whomsoever it may belong can be destroyed only with a malicious intention. Even theistic religions hold the view that committing suicide is a cardinal sin; an offence against God since man's life is a gift of God and man has no right to destroy it.

Ven. Mahinda Thera who brought the Message of Buddha to Sri Lanka encountered King Devanam Piya Tissa, the King was on a hunting spree. After an interlocution, the moral that Ven. Mahinda Thera inculcated in the King was that he was the protector of animal life and he had no right to destroy it.

Buddha has extolled for Divine Abodes (Brahma Vihara) also, called Boundless States (Appamana) - loving kindness (Metta) Compassion (Karuna) Altruistic Joy (Muditha) and Equanimity (Upekkha) as Supreme Virtues.

If suicides are committed by human beings while being driven by forces of economic, social or political distress such acts are tainted by defilements of Greed (Lobha), Hatred (Dosa) and Ignorance (Moha). If such be the case what sapient human beings should do is redeem themselves from such slavish mentality and understand reality.

Non-violence is a Supreme Moral Virtue, a Supreme Discipline, a Supreme Sacrifice and a Supreme Austerity.

(Translation of a Sinhala Article that appeared in Sunday Divayina Newspaper of 16th June 2019)

Buddhism and Appreciation of Beauty

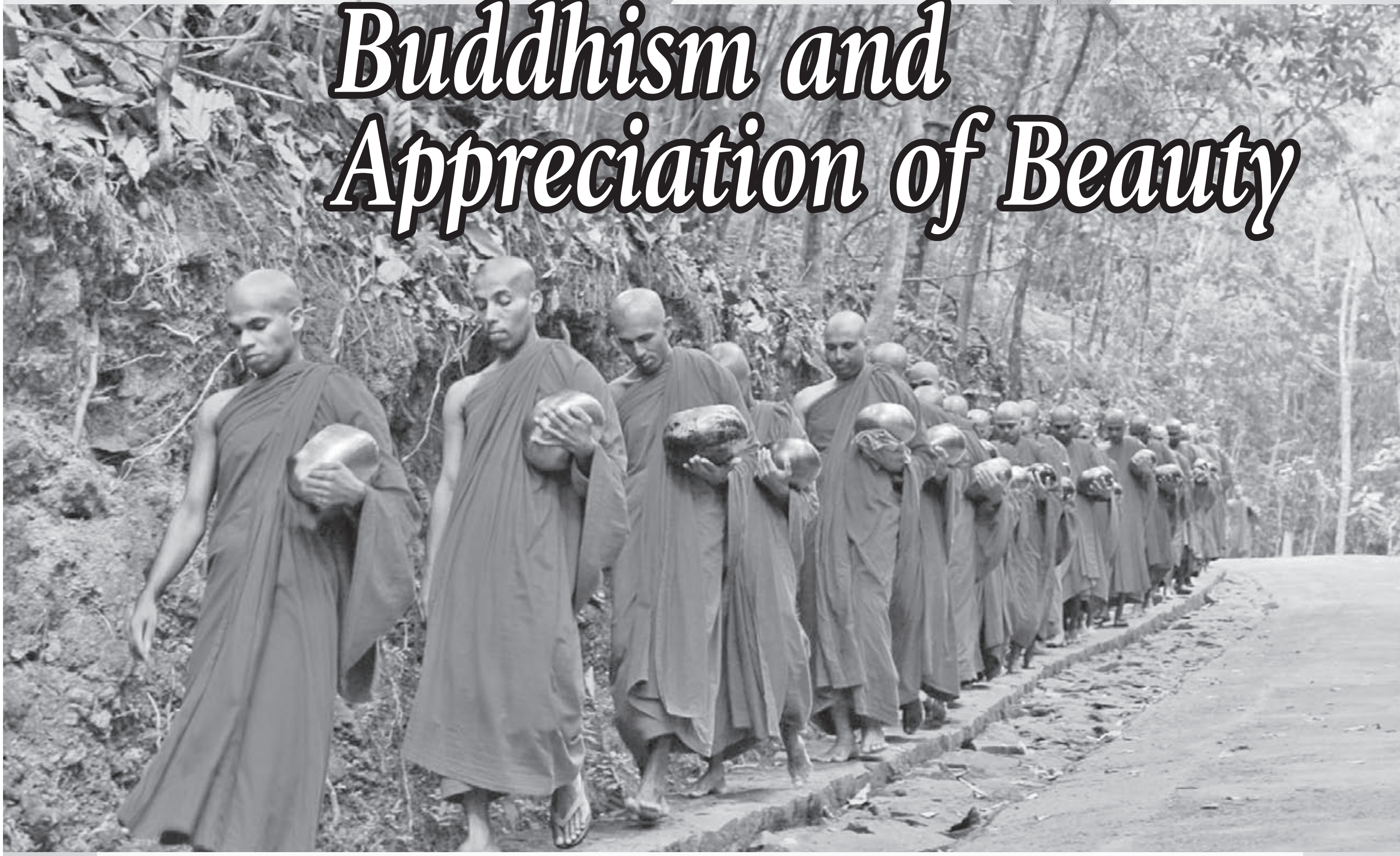

Ven Gonagalgoda Nanda Thera

The term "Beauty" has a broad variety of dimensions, concepts and connotations. The Lexicons present these inventories of words in full detail. Its simplest meaning is attractiveness. The concept of beauty when examined in its aesthetic sense is a feature of art and literature. Whatever be the extent of its application, this exercise is confirmed to an investigation of the concept of beauty as visualised in the field of Buddhism.

There are many who hold the view that Buddhism rejects patronising the concept of beauty. Buddha exhibits no special affinity towards the concept of beauty. These commenters assert that this view of their is supported by the fact that Buddhist Doctrine is one founded on the hypothesis that existence subsists on Suffering (Dukkha), and Impermanence (Anicca). But a deep and meaningful scrutiny would convince one that the above assessments are baseless evaluations.

If carefully examined, Buddhism can be identified as a philosophy that espouses a close affinity with the concept of beauty. Buddhism places a high value on the virtues of renunciation. The principal aim of Buddhism is to expound the true nature of the mass of suffering in Samsara and indicate a way of permanent release therefrom. In this context, a besetting problem confronting any person is whether inherent in a system of doctrine which places a high emphasis on freedom from lust a spiritual theme there can exist any room for appreciation of beauty which is strictly a temporal dimension.

In our temporal lives what we seek to absorb from various spheres of art is a delightful sensation which exhilarates our organs of sense - eyes and ears, two components of our Group of Five Faculties. But Buddha did not attach a high value to these infantile exhilarations enjoyed through the five sense facilities.

The splendour of beauty is examined at two levels.

(I) The splendour and beauty in the spiritual sphere

(II) The splendour and beauty present in the material sphere

In this context, what is identified as beauty of the spiritual sphere is the splendour excelling the beauty subsisting in the material sphere. This is not an absolute concept. It is relative to the person experiencing the sensation. It can vary from one person to another. What is attractive to one individual could be replusive to another. Reaction to spiritual beauty too can vary in like manner.

It is necessary to examine how Buddhism defines the concept of beauty which can be discerned in this manner: “In the Noble Vinaya Singing is nothing different from crying (runnam). Drama is lunacy (Ummattaka)”. So runs a saying of the Buddha. Modern commentators are inclined to interpret this statement of the Buddha as one where Buddha decries the value of Art. But in this context, Buddha had spurned art as it could serve as an impediment to an individual’s progress towards Nibbana.

On one occasion Buddha had complimented Thera Sona’s chanting of sixteen Suttas. He had chanted the Sixteen Suttas presently included in the Sutta Nipatha in a mellifluous tone in an enchanting style. An instance where Buddha had shown a sense of appreciation of music is when Buddha listened attentively to the playing of lute by Diety Panca Sikha and made a critical but balanced comment on his performance.

On one occasion Buddha had complimented Thera Sona’s chanting of sixteen Suttas. He had chanted the Sixteen Suttas presently included in the Sutta Nipatha in a mellifluous tone in an enchanting style. An instance where Buddha had shown a sense of appreciation of music is when Buddha listened attentively to the playing of lute by Diety Panca Sikha and made a critical but balanced comment on his performance.

Buddha dedicated that the Diety’s playing of the lute was otherwise perfect and produced the desired result.

Devata Samyutta records an instance where a Diety approaches the Buddha and makes an inquiry regarding poetry. Buddha replies thus

Poems are based on prosody
Their distinctive features are letters

Stanzas are based on concepts
Clusters of stanzas form poetry

The repository of poetry is the poet. This exposition clearly demonstrates that Buddha had not repudiated the aesthetic value of poetry. He states that poetry subsists with the poet. This was not a question left unanswered (Avyakata).

Buddha has distinctly presented the correct position. Furthermore there are also instances when problems of Dhamma are elucidated, Buddha has based the presentations utilizing the attributes of beauty. This is one aspect which enabled Buddhism to supersede other contemporary religions.

An instance when Buddha extols the beauty of Nature after attaining enlightenment is found in Ariyapariyesana Sutta. Surveying a beautiful landscape Buddha gives vent to this exultation.

“Deligtful is this landscape - Pleasant is this grove of forest. The river flows gracefully”. Buddha has extolled in this exultation, the beauty of the landscape with its verdant groves and gracefully flowing river expressive of his serene joy. While every significant event in the life of the Buddha had taken place in an outdoor environment Scenario surrounded by enchanting lush green natural vegetation, so much so that there is perhaps no other holy personage in human history who had relished nature’s splendour with such intensity of feeling.

There are also instances when Buddha, while traversing the countryside on Circuits of Dhamma (Dhamma Carika) accompanied by His Disciples had extolled the attractiveness of the landscape.

"Beautiful Ananda is Vaisali".
"Resplendent Ananda is Udena"
"Attractive is Gotamaka Cetiya"
are some instances of such acclamations.

Buddha had also encouraged beautification of parks surrounding monastries with creepers and floral arrangements. Buddha had also been lavish in expressing his admiration of the beauty of surrounding landsape.

Disciples of the Buddha too had followed the example of the Teacher and organised their lives in close association with nature and beauty of the material world. The descriptions of the natural environment presented by Theras and Theris in the episodes of Theragatha and Therigatha present evidence of such instances.

"When white cranes being frightened by impending rain fly spreading their white wings I am delighted to witness this sight from the bank of river Ajakarani"

This exultation reveals Thera Sappaka's serene joy of witnessing an enchanting scene from the bank of a river. He was delighted by the sight of cranes flying for shelter when threatened by rain. It is clear that the area bordering river Ajakarani was one that attracted the attention of Thera Sappaka. There is another such instance when Thera Culaka comprehened the teaching of the Buddha being inspired by the attraction of the environment.

The environment with a landscape over-grown with lush green grass and traversed by cool water springs and rivulets beneath the sky overcast with rain bearing clouds is an appropriate locality for Arahants to engage in their meditations as enjoined by the Buddha" Thera Culaka admonished the Janior Bhikkhus thus to engage in meditation being invigorated by the beauty of the natural environment and to attain their spiritual goal.

Furthermore, many Suttas abroad with similies are drawn from nature to illustrate profound doctrinal themes. Stanza No. 49 of Dhammapada has the following theme.

"As a bee gathers honey from a flower without injuring its colour or fragrance, even so the sage should go on his alms round in the village"

Observing how complexities of Dhamma have been elucidated by means of similies drawn from the environment one can appreciate the sanctity accorded to the concept of beauty in Buddhism. These situations clearly demonstrate how the Buddha as well as disciples of the Buddha appreciated the beauty of nature through such experience. Nowhere can one find an instance where Buddhism has rejected the beauty of nature. It has to be emphasised that the Central Theme of Buddhism is not appreciation of the beauty of nature but Supreme Bliss of Nibbana. Nibbana is Supreme Happiness. So the texts declare this fact. It has to be emphasised that even though the principal objective of Buddhism is aimed at Nibbana, Buddhism contains an abundance of admonitions providing guidelines for achieving success in worldly endeavours.

There are critics who after a superficial glance argue that Buddhism has no sympathy for beauty. But a deep study of Buddhist Texts would convince one that the arguments of those who maintain that Buddhism has no place for beauty are baseless. It is however, more practical to make a determination to enjoy the Supreme Spiritual bliss of Nibbana which surpasses the thrills of worldly beauty.

(Translation of a Sinhala article that appeared in the Journal Budu Maga of 16th June 2019).

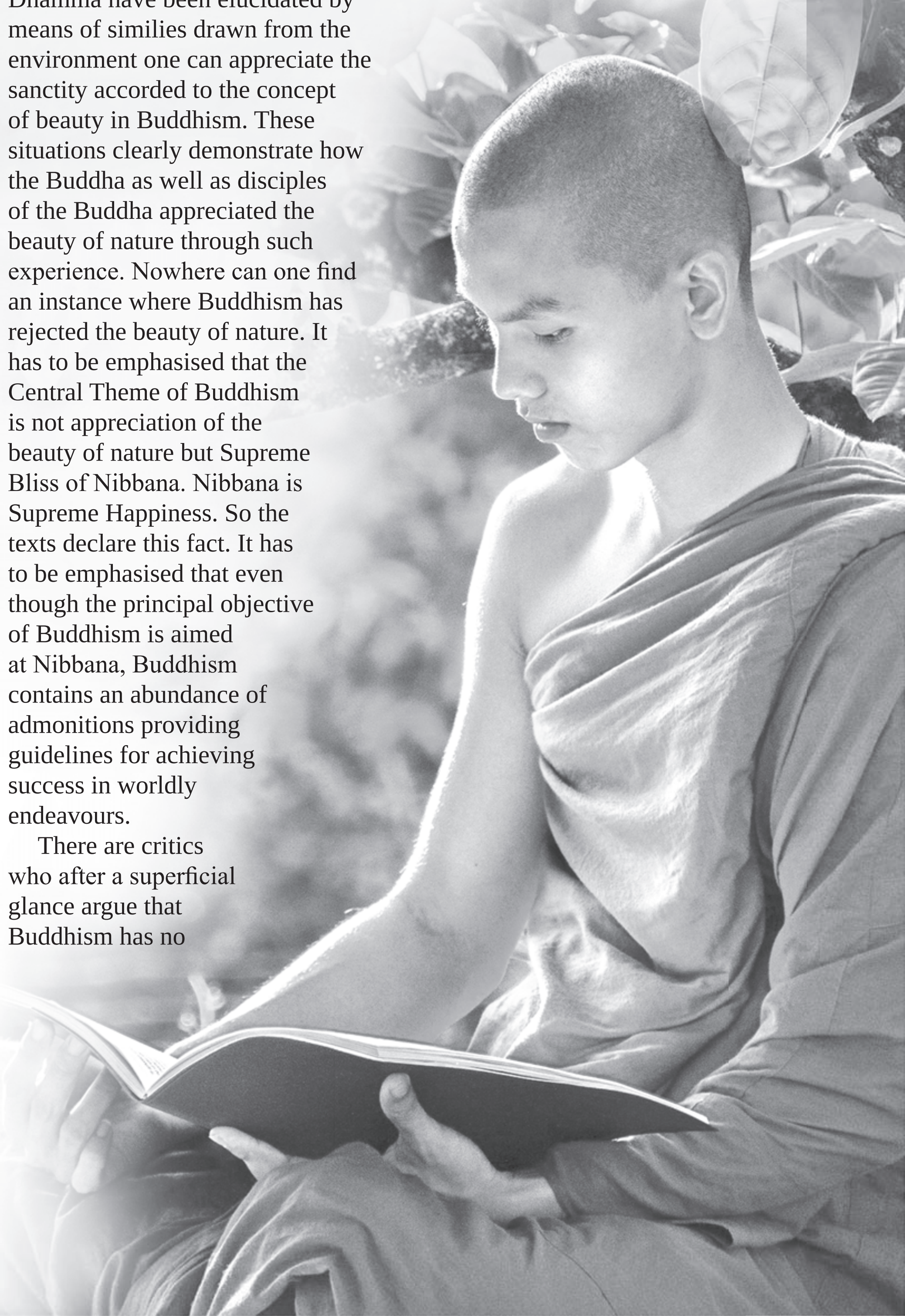

Buddha's Vision - Buddha Dhamma and Religious Harmony

Ven. Prof. Devalegama Medhananda Maha Thera

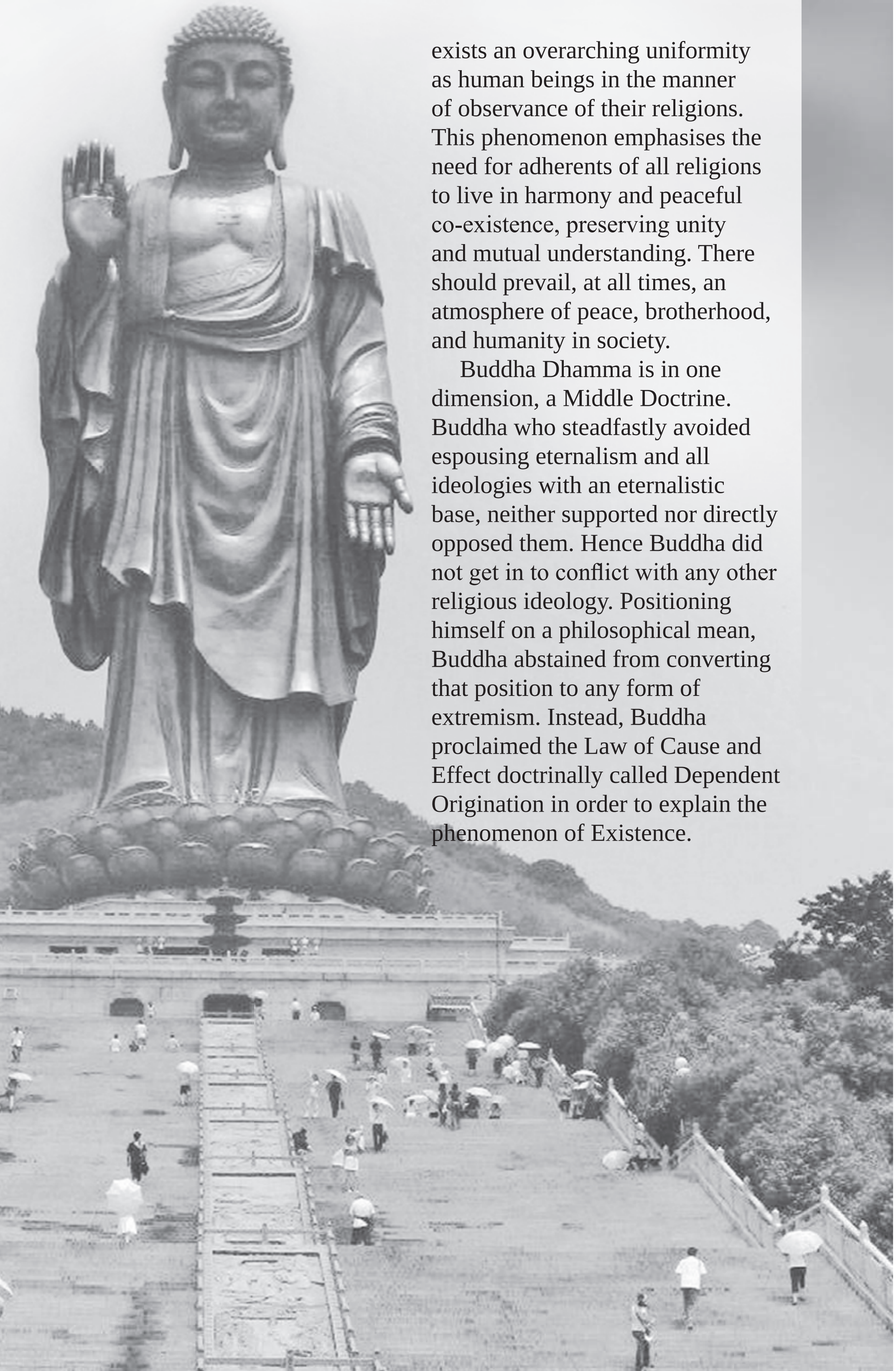

Religion, which has served both man and human society as a guiding light throughout history, both in the recent and distant past directs man's attention to objects beyond material needs. Human ideologies and aspirations as well as the environment are both multifarious and exquisite in character. Hence religions of the world are diverse in their character.

Despite the fact that religions possess marked differences in their character, objectives and goals, rites and rituals and observances displaying the same peculiarities possessed by human beings such as physical hue, language, nationality, class and clan, there exists an overarching uniformity as human beings in the manner of observance of their religions. This phenomenon emphasises the need for adherents of all religions to live in harmony and peaceful co-existence, preserving unity and mutual understanding. There should prevail, at all times, an atmosphere of peace, brotherhood, and humanity in society.

Buddha Dhamma is in one dimension, a Middle Doctrine. Buddha who steadfastly avoided espousing eternalism and all ideologies with an eternalistic base, neither supported nor directly opposed them. Hence Buddha did not get in to conflict with any other religious ideology. Positioning himself on a philosophical mean, Buddha abstained from converting that position to any form of extremism. Instead, Buddha proclaimed the Law of Cause and Effect doctrinally called Dependent Origination in order to explain the phenomenon of Existence.

Buddhism proclaims Middle Path based on the Law of Dependent Origination. The practice of Self Mortification which was the practical adaptation of Eternalism which mandates various self-torturing practices proclaiming that they promote salvation turned itself into an extremism. The philosophy of Hedonism which proclaimed transience of life presented indulgence in sensual gratification as the supreme virtue of life. Buddha who cautioned against addiction to both extremes of self-mortification and self indulgence presented the Noble Eight Fold Path as the practical application of the Middle Path.

Buddhism being a religion that holds in high esteem the middle path should neither be provoked by affronts nor elated by admiration. In both situations Buddhism should maintain patience and equanimity, listen to both censure and laudation and apprehend reality. That is the admonition of the Buddha. Buddha cautioned the Bhikkhus thus!

"Bhikkhus if you hear some one denouncing me, the Dhamma or the Sangha you should not feel offended thereby - you should not engender displeasure or provocation. Likewise if you hear some one eulogising me the Dhamma or the Sangha, you should not feel elated. "Buddha admonished further" you should reflect that both such provocation and elation are harmful to you as disciples, and such mentality would hinder your approaching the Truth or falsity of what they say"

According to this admonition the Buddhist devotee should be a practitioner of equanimity (Upekkha). It need not be reiterated that the Buddhist Devotee should live in harmony with other religionists at all times.

Buddha's approach to problems is absolutely just and fair at all times. Buddhism teaches values that should be cultivated and vices that should be renounced. A lay Buddhist's paramount morality is the observance of five precepts. The first principle cautions against destruction of life, harming or causing fear. Being imbued with compassion one should act mercifully towards other living beings. There are no limits to such virtues. Whatever be one's religion, one loves, one's life, fears physical harm and death. One loves freedom and liberty. Hence Buddhist practice is to promote life and happiness of others. The same rules apply to the second precept taking what is not given, likewise sexual morality, truthfulness and abstention from intoxicants have no limitations. One who practices these moral rules needs no further indoctrination of moral values.

To Page 30 ->

Events of the YMBA

කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවලට අයත් විහාරාධිපති ස්වාමීන් වහන්සේලා ඇතුළු ගරුතර සංඝරත්නය 2019.06.14 දින කොළඹ තරුණ බෞද්ධ සංගම් ශාලාවේ පැවති ස්වාධීන ජාතික බලවේගය රැස්වීමට වැඩමවා සිටීම.

The Viharadhipathi and Venerable Theros of Colombo and Gampaha Districts at the meeting of ‘Building of an Independent Force’ organized by the Association, held at YMBA Hall, on 14th June 2019.

සංගමයේ ගරු ප්‍රධාන ලේකම් මහේන්ද්‍ර ජයසේකර මහතා රැස්වීම අමතන අයුරු.

Mr. Mahendra Jayasekera, Hony. General Secretary of the Association is seen addressing the meeting.

2019.06.15 දින අනුබද්ධ තරුණ බෞද්ධ සංගම් සඳහා පැවති රැස්වීමට පැමිණි නියෝජිත මහත්වරුන් අතර, ඉදිරිපස අසුන්වල සංගමයේ කෘත්‍යාධිකාරී මණ්ඩල නිළධාරීන් පිරිසක් එයට සහභාගි වී සිටින අයුරු.

Some of the members of the Affiliated YMBAs meeting held on 15.06.2019. Among them are some of the members of the Board of Management of the Association is seen in the front row.

අනුබද්ධ තරුණ බෞද්ධ සංගම් නියෝජිතයෙකු අදහස් ප්‍රකාශ කරන අවස්ථාවක්.

One of the Affiliated YMBA members expressing his views at the meeting.

බු.ව. 2563 පොසොන් පොහොය දිනට සමගාමීව සංගමය විසින් පවත්වනු ලැබූ මරණයට කැපවූ ගවයන් නිදහස් කිරීමේ පිංකමට වැඩම කළ රාජකීය පණ්ඩිත පූජ්‍යපාද බෝදාගම සුමනජෝති ස්වාමීන් වහන්සේට සංගමයේ වැඩබලන සභාපති මද්දුමගේ ආරියරත්න මහතා පිරිකර පූජා කළ අවස්ථාව.

Mr. Maddumage Ariyaratne, Acting President of the Association is seen offering “Pirikara” to the venerable, Rajakeeya Panditha Bodagama Sumana Jothi Thero, who officiated at the event ‘Releasing of cattle from slaughter’ held on Poson Poya day BE 2563.

සංගමයේ උප සභාපති මේජර් ඩබ්ලිව්.එම්. වීරසූරිය සහ එම මැතිනියගේ මුදල් පරිත්‍යාගයෙන් නිදහස් කරනු ලැබූ ගවයෙකු ඇති දැඩි කිරීම සඳහා භාර දෙනු ලබන අවස්ථාවක්.

Major W.M. Weerasooriya, Vice President of the Association and Mrs. Weerasooriya who have borne the cost of a cow is seen handing over the released cow to a farmer.

2019 ජුලි 06 වෙනි දින පැවති සංගමයේ කෙටි බෞද්ධ නාට්‍ය උළෙලේ ප්‍රධාන ආරාධිත අමුත්තා වූ ප්‍රවීන රංගනවේදී ශ්‍රියන්ත මෙන්ඩිස් මහතා සභාව අමතන අයුරු.

Renowned artist Mr. Sriyantha Mendis, the chief guest of the award ceremony of the annual Short Buddhist Drama held on 06th July 2019 is seen addressing the gathering.

2019 වසරේ නාට්‍ය උළෙලේ අවසාන මහා තරගයේදී එප්පාවල ශ්‍රී සුමේධ දහම් පාසල "සම්මෝදමාන ජාතකය" ඇසුරෙන් ඉදිරිපත් කළ "දැල සිඳලා" නාට්‍යයේ එක් ජවනිකාවක්.

A scene from the Drama Title “Dela Sindala” presented by Sri Sumedha Dhamma School of Eppawala in the finals of the Drama Contest.

The Buddhist devotee should be one who is immune to the influences of discrimination on grounds of race, religion, caste, tribe or pigmentation of skin. He should be one imbued with human compassion discarding discriminating mentality on any distinctive feature.

The four sublime abodes (Brahma Vihara) taught in Buddhism are good examples of harmonious living. The four principles are loving kindness, (Metta) compassion (Karuna), Altruistic joy (Mudita) and Equanimity (Upeksha). These morals are too well known to need elaboration. The Buddhist devotee who lives disseminating these sentiments to all living beings, both human and non-human, irrespective of distinctions needs no special indoctrination for harmonious living.

Buddha was a supreme example of peaceful co-existence. He maintained cordial relations with all contemporary religious teachers and their followers with utmost goodwill. He visited the monasteries of other religious teachers at leisure times and engaged in cordial discussions. Instances of such dialogues are recorded in Suttas. Buddha's visit to the hermitage of Matted - Hair Ascetic (Jatila) Uruvela Kassapa and spending the night in his Fire Chamber and engaging in a dialogue with the ascetic is a well known indicent. He left the place when it became evident that he was no longer welcome. These incidents demonstrate Buddha's dedication to maintain amicable relations with his spiritual adversaries.

A similar incident was the Buddha's visit to the Hermitage of Wandering Mendicant Vacchagotta, Buddha was residing at the Pinnacled Chamber of the city of Rajagaha at this time. Vacchagotta respectifully welcomed the Buddha, prepared a high seat for the Buddha and respectfully sat on a low seat in front. They had a cordial discussion. Buddha's visit to the Wandering Mendicant Potthapoda was a similar incident. Knowing that Buddha valued silence Potthapada cautioned his pupils to remain silent when he saw Buddha approaching the Hermitage.

The texts record that Potthapada received Buddha with due veneration.

Other instances recorded in the Suttas of amicable and graceful meetings of the Buddha with ideological adversaries are those with, Prince Abhayaraja, Householder Upali, and Brahmin Sela. Suttas record how Buddha engaged in discussios with these heretics on religious themes in a friendly and cordial atmosphere. Buddha's life is a supreme example of religious tolerance and co-existence.

(Translation of Sinhala article from Buddhist Journal Budusarana of 14th August 2019).

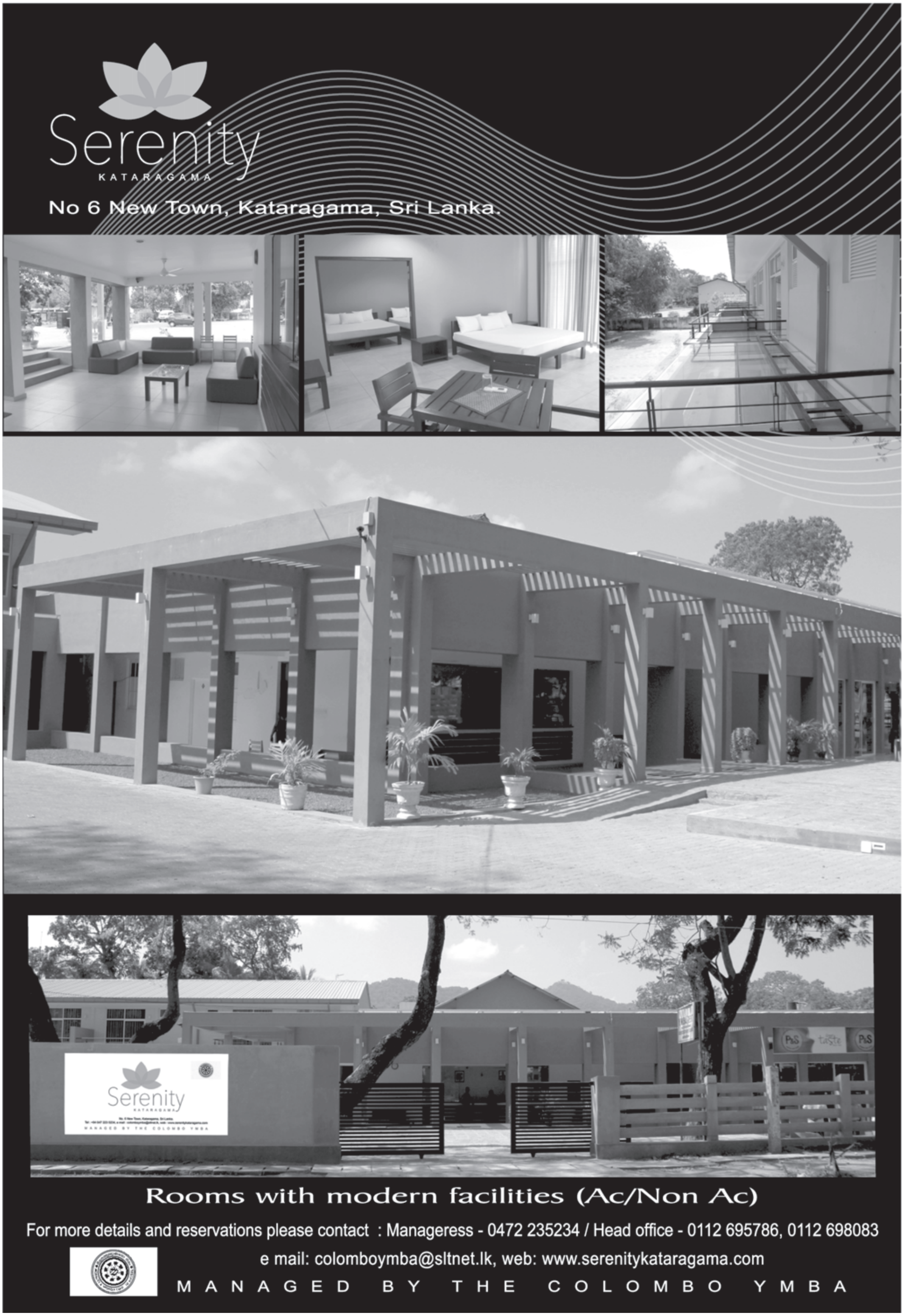
Serenity
KATARAGAMA
No 6 New Town, Kataragama, Sri Lanka.
Rooms with modern facilities (Ac/Non Ac)
For more details and reservations please contact : Manageress - 0472 235234 / Head office - 0112 695786, 0112 698083
e mail: colomboymba@sltnet.lk, web: www.serenitykataragama.com
MANAGED BY THE COLOMBO YMBA

YMBA News

NEW YEAR FESTIVAL – LAKSHMI CHILDREN'S DEVELOPMENT CENTRE, WALANA

The Sinhala New Year Festival for children of Walana Home was held on 30th May 2019. Although this was scheduled to be held on 28th April 2019, it had to be postponed due to extremist terrorists attack to some Churches and Devotees on 21st April Easter Sunday.

Considering this adverse situation in and around the area where the Home is situated, management of the Home decided to cancel the entertainment programme and Avurudu Kreeda, instead children were offered a special lunch followed by donation of New Year suit to each child with a gift.

This small ceremony was held with the participation of the Branch Secretary Major W.M. Weerasooriya along with officers and employees from Head Office and Staff of the Home who had organized the event well.

ANNUAL SHORT BUDDHIST DRAMA CONTEST

The finals of 38th Annual Buddhist Drama Contest of the Association was held on 06th July 2019 at the Borella Main Hall. The Chief Guest of this event was the Celebrated Drama Artist Mr. Sriyantha Mendis.

Drama Troupes from 22 Schools both Dhamma Schools and Normal Schools participated in this year's competition, First place was secured by "Bolawalana Ave Maria Convent" of Negombo which presented a Drama Titled "TEERANA TEENDU" based on UCHCHANGA JATAKAYA. It is highlighted that this school has achieved this victory amidst some of their children were among the victims of the Easter Sunday attack on 21st April 2019.

Horana Sripali Vidyalaya won the Second place for their Drama Titled "SAMBULA" based on "SAMBULA JATAKAYA" while Third place went to Sri Ghanawimala Dhamma School of Horetuduwa which presented the Drama Titled "BUMARANGAYA" based on "KULAWAKA JATAKAYA".

The Drama Titled "DELA SINDALA" based on "SAMMODANA JATAKAYA" presented by Eppawela Sri Sumedha Dhamma School came fourth in the competition.

In this competition the Best Actor's character was won by E.M.R. Samadi Nimesha of Bolawalana Ave Maria Convent while the Best Actress character was won by Shashini Dilshani Perera of Horana Sripali Vidyalaya.

Mr. Randika Wimalasuriya who Directed the "TEERANA TEENDU" presented by Ave Maria Convent was awarded the Best Director's Trophy along with a cash prize.

In addition to the above individual achievements the Best performers in each Drama which appeared in the preliminary round but not selected for the finals were awarded certificates of Merit with cash prizes.

SERIES OF VESAK DHARMADHESHANA AND POSON FESTIVAL

Several Religious events were held at Gamini Matha Elders Home and Lakshmi Children's Development Center at Walana to commemorate Vesak and Poson Full Moon Poya days of BE 2563.

As in the previous years, the series of Vesak Dharama Deshana conducted by the Association was held from 13th to 17th of May at the Main Hall of the Association at Borella. The Dharma Deshana were conducted by Venerable Mangaladharma Keerthi Sri Borelle Kovida Thero, Venerable Dr. Madugalle Dhammika Jinawansa Thero, Venerable Lunugamvehere Sunitha Thero, Venerable Rajakeeya Panditha Bodagama Sumanajothi Thero and Venerable Professor Pitigala Vijitha Nayaka Thero.

A programme for the Redeeming of Cattle from slaughter was conducted with the financial support extended by the officers of the YMBA and Buddhist Devotees who regularly participate in Religious Activities. Anusasana on this Meritorious deed was conducted by Venerable Rajakeeya Panditha Bodagama Sumanajothi Nayaka Thero.

HOMAGE TO THE BO TREE

Majestically you stand to tell a wondrous tale
A story that will never grow stale
You gave Him shelter with all your might
Through sun and rain day and night

We mortals would have failed that test
You proved to be by far the best
We say this and that is mine
We cling to all things that seem to shine
These fleeting joys that come to us
We give the name happiness

We have denied Him a million times
Whiles you stood firm and braved the crimes
Indeed you have put us all to shame
For you stand loyal just the same

Ten thousand mental foes He did defeat
Just seated on your feet
Five deadly sins-
Desire, hatred, pride, jealousy and ignorance
He did crush to seek His deliverance

Cinchinmanica and Mara's daughters three
Were out to shame and made to flee
In deep mediation
And in perfect benign concentration
And steadfast with all His might
Full enlightenment He did sight
His battle was won
He rose from His seat "The Buddha"
The Enlightened One!

Heaven and earth trembled
And the voice of gods echoed
Sadhu! Sadhu! Sadhu!
From now on to save us all

Was His one clarion call
To teach us Gratitude He stood before you
Seven days without a blink
That lesson too we have yet to learn
On Lord teach us one again we yearn

Blinded with ignorance we grope
Buddha is our only hope
He came to earth to end our tears
A flower that blossoms in myriad years
Underneath your spreading bough
I kneel to ask forgiveness now
For omission and commission of my past
And in Nirvana to rest at last

By Florence Wijemanne

"Registered in the Department of posts of Sri Lanka under N0. QD/28/News/2019"